

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Den kloge Kones Bog,

eller:

Opdagelsen af de Hemmeligheder og Husraad, hvorved
den kloge Kone har helbredet Mange, der vare opgivne
af Lægerne, samt

Sympatiraad,

hvormed man kan helbrede alle Slags Sygdomme, og

Pletbog,

hvormed man kan bedømme et Menneskes Karakter af
Skjønhedspletterne.

Oldtidens hemmelige Bog,

hvormed man sættes istand til at udrette Ting, som skulde
forekomme utrolige; endvidere:

Urtebog,

med Forklaring over Planter og Urter's helbredende Kraft.

Forvarsler og deres Betydning.

Samt:

Susvennen,

alle Slags Husraad og nyttige Vink.

Pris: 50 Ore.

Kjøbenhavn.

Jul. Strandbergs Forlag.

Isaas i Boghandelen, Binggaardstræde 18, Stuen.

Trykt hos Bernh. Weinstrom.

■ Af denne Bog er solgt 60,000 Expl.

Den kloge Kones Bog,

eller:

Opdagelsen af de Hemmeligheder og Husraad, hvorved
den kloge Kone har helbredet Mange, der vare opgivne
af Lægerne, samt

Sympatiraad,

hvormed man kan helbrede alle Slags Sygdomme, og

Pletbog,

hvormed man kan bedømme et Menneskes Karakter af
Stjønhedspletterne.

Oldtidens hemmelige Bog,

hvormed man sættes istand til at udrette Ting, som skulde
forekomme utrolige; endvidere:

Urtebog,

med Forklaring over Planter og Urter's helbredende Kraft.

Forvarsler og deres Betydning.

Samt:

Husvennen,

alle Slags Husraad og nyttige Vint.

Kjøbenhavn.

Jul. Strandberg's Forlag.

Paas i Boghandelen, Vingaardstræde 18, Stuen.

Trykt hos Bernh. Wennstrøm.

Ildelugtende Aande.

Naar den ildelugtende Aande hidrører fra en færdærbet Tand, er den almindelige Rensning af Munden vel meget nyttig, men det bedste Middel er dog selve den hule Tands Rensning. Dette sker simpelthen ved et sammenrullet Stykke Træpapir, som opsluger den ildelugtende Bædse. Derefter kan man udfylde den hule Tand med Bog. Hidrører den ubehagelige Aande fra Mavetilsælde, maa man føre en ordentligt Diæt.

Knæknuder.

De forekomme ofte hos frugtsommelige Kvinder, men ogsaa hos Mænd, og mest paa Underextremiteterne. De maa behandles med stor Forsigtighed, at de ikke springe, thi det kan være farligt. Dersom de smerte meget, bringer det Lindring, naar man væder Fingeren med Sphat og gnider dem ganske let. Iøvrigt gjør man bedst i at omvikle dem tæt med rene Lærredsbånd, dog ikke for stramt. Desuden afholde man sig fra hidtige Fødemidler. Ere de under Knæet, maa man bære elastisk Strømpe, som tøjbes hos Bandagisterne.

Blegfot.

Sygdommen er kjendelig paa en bleg Ansigtssfarve, blege Læber og Tandkjød, mørke Ringe om Øjnene, der ere matte; opbulmede, brunlige Øjenlaage, tør Hud og slappe Muskler. Træthed efter Bevægelse, Ildebefindende, Svimmel, Appetitløshed, uregelmæssig Stolgang, bleg Urin, underlige Lyster, Udeblivelse af den maanedlige Renselse. Aarsagen til Sygdommen kan være forskjellig, og Kuren maa rette sig derefter; men i Almindelighed kan anbefales: Let fordøjelige, nærende Spiser, som Kjød, Æg, lidt Vin osv. Bevægelse i fri Luft, især paa Solskinsdage, Spadsereture, Søbade; Fødderne maa holdes saa varme som muligt. Wegen Aandsbestjæftigelse er ikke god. Sygdommen kan vel udarte til værre Onder, men det sker

fjeldnere, ligesom den i det Hele sjelden er livsfarlig og ofte helbreedes den hos Kvinder efter en Barnefødsel.

Blødning, Næseblod og Blodspytning.

Blødning af Saar stilles med Omslag af koldt Vand og Eddike, eller ved et Stykke rent Fyrsvamp.

Næseblod standses 1) ved at drikke koldt Vand blandet med Eddike, eller ogsaa nogle Skedfulde Vineddike. 2) Tørklæder, dyppede i koldt Vand, lægges paa Kjønshelene eller man bader disse med iskoldt Vand. 3) Et gennemskåret Løg lagt i Nassen, og denne overgives med koldt Vand. Væxer Næseblodet længe, saa at Kræfterne svinde og Afmagter indfinde sig, og hjælpe et af de ovennævnte Midler ikke, laver man af Linned eller af Fyrsvamp en langagtig Prop, dypper den i Eddike eller i svagt Alunvand og tilstopper dermed det blødende Næsebor. Papir kan ogsaa benyttes dertil. Et meget anbefalet Middel bestaar i, at man ombinder den lille Finger paa det Sted, hvorfra Blødningen kommer, fast med en Traad mellem Neglen og det øvrige Led.

Blodspytning, Brækning (Blodhøste). Man sætter Fødderne i varmt Vand, og paa samme Tid vasker man Brystet med iskoldt Vand. En Læge maa helst strax kaldes.

Brystframpe.

Man lader den Syge hver halve Time drikke en Kop Kaffe af 2 Lod friskbrændte Bønner. I værre Tilfælde, naar Brystet ligesom sammensnøres og Vandedrættet næsten standser, laver man en Sennepsdejj af 1 Lod Sennepspulver, varmt Vand eller Eddike, rører det til en Grød og lægger det paa Brystet, men kun i $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ Time, og drikker af og til Annisthe. Paa Apotheket kan faas færdige Sennepsfager.

Brystvorter.

For at trække disse ud igjen, stærrer man store Galæbler over i Midten, udhuler dem, gjør i Midten et lille Hul og lægger dem i Brændevin. Naar de ere bløde, binder man dem paa Vorterne indtil disse blive større, og gjentager dette indtil man har naaet Maalet.

Sprukne og betændte Bryster lindres og hel-

bredeß ved Blomfterbladene af den hvide Lillie, udblødte i Olivenolie. Hjortetalg, smurt indt paa Bryfterne, er bekjendt som anbefaleligt. NB. Brystborten vaskes efter Brugten heraf førend Barnet patter.

Besvimelse, Svimmelhed, Drefusen, Døvhed.

Koldt Vand er virksomt mod Besvimelse; man stænker det i Ansigtet. Man kan holde en brændt Fjer under Næsen paa den besvimebe. 15—20 Hoffmandsbraaber hjælpe ogsaa.

Svimmelhed, som ofte gaar forud for en Afmagt, fordriver man lettest ved at lægge sig ned med tilstufte Øjne. Nogle Hoffmanns- eller Kampferbraaber paa et Stykke Snkker vil være gavnligt.

Drefusen helbredeß, naar man Morgen og Aften drypper lidt Mandel- eller Olivenolie i Øret, og daglig udspørjter Øret med lunket Kamillethe.

Døvhed. Varm The af Hyldeblomster, kogt i Mælk, ledes gjennem en Tragt ind i Øret, og er et hypperligt Middel. Lunket Mælk indspørjtet i Øret er at anbefale.

Drefusen fordrives tidt ved et langsomt trækkende Spanstflueplaster bag Øret.

Brandffade.

Derfom der ingen Blærer er at se, er Indbivling af Bomuld godt. Det smerter strax heftig, men Smerten forsvinder snart. Ved mindre Forbrændinger, f. Ex. paa Fingeren, holder man denne en Tid fasttrykket bag Øret, eller holder den i Nærheden af et brændende Lys, uden at bekymre sig om, at det i Begyndelsen er smerteligt. Lærred dyppet i Vineddike, brugt som Omflag og ofte fornyet, er et virksomt Middel ved Behandling af Brandsaar. Varmt Saltvand er bedre end almindeligt Vand. Man maa aldrig aabne Brandblærer. En stærk Opløsning af Soda i varmt Vand, brugt som Omflag, er nyttig. Koldt maa ikke komme til Brandsaar. Varmet Brændevin er ogsaa godt at paalægge.

Vændelorm.

Et Glas koldt Vand er det bedste Middel til at berolige Vændelormen og hæve Angstelsen. For at fordrive Ormen drikker man hver halve Time et halvt Glas

Oliben: eller Mandelolie. Strabet raa Ornebregerod, 2
Lod, fordriver ofte Ormen.

Cholera.

Saa snart man under en Cholera-Epidemi faar Diarrhoe, bør man ufortøvet gaa til Sengs, drikke Hylbethe og vedblive at vedligeholde Sveden i 4 à 6 Timer. Mærker man heftig Mavekrampe, Krampe i Lemmerne, Kulde, Svaghed, Tab af Mælet og fordrejet Ansigt, da er det høj Tid at hente Lægen, men indtil han kommer, kan man give den Syge Olibenolie skfuldvis og gnide hans Bryst med uldne Lapper dyppede i Olie.

Som Præservativ imod Cholera afholde man sig fra alle gjærende Stoffer, navnlig fra Mælk, Frugt, surt Ol, Agurker, Salat, o. desl. Derimod nyde man Risgrød i Mælk, Hønsesjød, Pebermyntethe, kun faa Melspiser.

Driffældighed.

1) Imod en svær Rus er det bedste Middel at overgyde det nøgne Legeme og isærdeleshed Hovedet med koldt Vand.

2) Til Bevarelse imod en Rus og for at lette Forbøjelsen af de mange nydte geistige Drikke er sød sort Kaffe særdeles tjenlig.

3) Nogle Skfulde Olibenolie, nydte før man begiber sig til Driffelag, var de gamle Romeres bedste Middel mod en Rus. En Theffelfuld Rjøttensalt, opløst i et Glas Vand, er ligeledes et Præservativ.

4) Ved at spise syv bitre Mandler, før man drikker, skal man kunne undgaa Rusen.

5) For at give Vindrunkere Afstyk for Driften, har man med god Virkning ladet dem drikke af en Vin, hvori en levende Al var bleven kvalt.

6) Drankeren maa vænne sig til at drikke Kaffe og Ol, selv om det ikke i Begyndelsen smager ham. Bruspulver er ogsaa et godt Middel.

7) Man dyppe al Drankerens tørre Mad i Brændevin, indtil han væmmes.

Diarrhoe.

Ikke enhver Diarrhoe er skadelig, især naar den ikke er for længe vedholdende. Man bruger da blot et Mavebælte og spiser Melgrød eller Havresuppe. Er Diarrhoen

derimod stærk og langvarig, tager man en Spisestefuld hele Havregryn, afkogter dem i Vand og drikker dette om Morgenens iftedetfor Kaffe. Bliver Diarrhoeen heftig og langvarig, maa Lægen i Tide afspørge.

Drøppert (Gonorrhoe).

3 à 4 Dage, undertiden en hel Uge efter et urent Samleje mærkes en vellystig Kløen i Enden af det mandlige Lem, og en klar, tynd, sparsom Bædste, der snart bliver tyk og grønlig, ses i Munden af Røret, der tilslige bliver svullen og rød. Den Syge maa strax begynde at holde Diæt, afholde sig aldeles fra Spiritus, salte, fede, skarpe Spiser, og strax anskaffe et Suspensorie o: Opbærbind, hvormed Pungen holdes godt opbunden. Helst bør han da søge en Læge, men kan han ikke strax gaa til en saadan, maa han drikke tynd The, Mælk eller Havresuppe. Paa Apotheket kan kjøbes den saakaldte Slimthe, hvoraf Patienten kan drikke nogle Kopper daglig, og navnlig naar han har ladet Vandet og mærker Skjæren derved. Patienten maa aldeles afholde sig fra Samleje, ikke løbe, danske eller ride, og holde sig fra vellystige Tanter. De besværlige og skadelige Rejsninger om Natten hæves bedst ved at forlade Sengen og lade Vandet. Om Lemmet bæres en ren blød linned Klud og Munden af Røret kan besmøres med ren Olie. Naar Drøpperten efter nogen Tid er mildere, d. e. naar Smerterne ved Vandladningen ere næsten eller ganske borte og Udflodet hvidagtigt og sparsomt, **men ikke før**, kan man begynde at stoppe den ved at tage først 1, senere 2 og 3 Gange 12—15 Draaber Copaivabalsam daglig, eller dersom man har Modbydelighed derfor, en Thestefuld Cubeben-Pulver 3 Gange daglig.

Dersom Sygdommen falder tilbage, kaldes det en Efterdrøppert, og dersom Skjæren, Smerter osv. atter indfinde sig, ophører man strax med de stoppende Midler og begynder fra først igjen. Den kan ofte være meget langvarig. Er Udflodet blegere og tyndt, men langvarigt, er det en Slapheds-Efterdrøppert, og man bør helst henvende sig til en Læge. Slapheds-Efterdrøpperten kan blive langvarig, svækkende og skadelig og fordrer styrkende Midler.

Fremfald af Endetarmen.

Er hyppigst hos Børn, men kan ogsaa forekomme hos Vorne. Er Fremfaldet nylig flet, kan man med en Finger, vædet i Olie, trykke Tarmen tilbage, naar den liden imedens afholder sig fra al Hoste, Trængen, Strigen og deslige. Er Tarmaabningen frampagtig sammentrukken, maa man bruge varme blødgjørende Omslag. Efter at Endetarmen er bragt tilrette, folde Omslag af rød Vin.

Forkjølelse.

Imod Halspine, Snue, Hoste osv. efter fugtigt koldt Vejr, drikker man nogle Kopper varm Hyldeh, naar man gaar til sengs.

Fedme.

Imod Korpulence er det godt at røge Tobak, gjøre sig megen Bevægelse, afholde sig fra fede og nærende Spiser, ikke drikke meget eller spise megen Suppe; ikke holde Aftensmaalid, men derimod bruge flittigt kolde Bade, og ikke sove meget, ikke spise meget Brød.

Frost.

Man indgnider ved den førstfaldne Sne Hænder, Fødder og Øren med Sne eller vasker de angrebne Steder med koldt Vand. Dette er dog kun virksomt mod nylig opstaaede Frosthulder. Mod Frost er Omslag af raadne Ebler godt. Varm Eddike paa linnede Lapper vil gjøre god Nytte. Varme Fodbade, hvori er kommen Snedferlim eller ogsaa Snedferlim kogt og smurt paa Papir eller Linned vil yde Lindring. Ved aabne Frosthulder ere varme Fodbade med Hvedellid og Havregryn at anbefale. Et tørt Omslag af varm Aske, lagt paa de frozne Dele, har hjulpet Mange. At gnide Bagsiden af Hænderne med Citronskiver beskytter imod Frost.

Et meget virksomt Raad er følgende: Man tager et Stykke Is, holder Glæs over et brændende Lys, lader det nedbrypende Fedt falde paa Isen, og rører det smeltede Fedt og den smeltede Is sammen. Denne Salve strøgen paa en Lap lægges paa de frozne Dele.

Et andet Middel, som skal helbrede inden 24 Timer, er dette: Revet Rugbrød, kogt med Eddike og 2 à 4 Lod pulveriseret Allun til en tyk Grød. Denne Grød smøres

paa tykt Sinned og paalægges umiddelbart saa hedt, som Patienten taaler det, og saa ofte det tjøles, omhyttes det. Man vedblever dermed 8, 12 til 15 Timer.

Fodsved.

Naar Fodsved alt er gammel maa den ikke standses pludselig, da derved farlige Sygdomme kunne opstaa. Til Formindskelse af denne Besværlighed kan det tilraades, at indgnide Fodspidsen af Strømpen med grøn Sæbe. Den ubehagelige Lugt ved Fodsved forbedres ved at paastrø pulveriseret brændt Alun.

Naar Fodsveden er standset, er det nødvendigt at fremkalde den igjen. Dette sker paa følgende Maade: Man stiller sig om Aftenen med Fødderne indtil Læggene i hed Hvedeklid en halv Time eller længer. Ogsaa kan man lægge varme Omslag af Kartoffelgrød paa Fødderne.

Snat.

Folk, der ikke have noget svagt Bryst og ikke libe af Blodcongestioner (Blodets Stigen f. Ex. til Hovedet), kunne efter Recepten bruge følgende:

R. Sulphur dep. unciam unam
Pulv. rad. Heilebori albi drachmas duas
Hali nitric. grana decem
Sapon nigri unciam unam
Adipis suilli uncias tres.
M. D. S. Til Indgnidning.

Den Syge gnider sig, efterat være fuldkommen aflædt over hele Kroppen, undtagen Hovedet og Ansigtet, og kraftigt paa de Steder, hvor de fleste Snatblegne er synlige. Dette maa om Vinteren ske i Stuen ved en varm Kaffelovn. Derefter indhyllæs han i et uldent Tæppe over hele Kroppen, ligeledes med Undtagelse af Ansigtet og Hovedet og lægger sig tilfængs. Snart udbryder en heftig Svød, som den Syge maa afvente i en varm Seng, idetmindste i 36 Timer, i hvilken Tid han kun maa nyde Feberkost (d. e. The, sød Suppe og Hvedebrød). Naar Svøden er forbi, tager den Syge i den varme Stue et varmt Bad med grøn Sæbe, eller, hvor det gaar an, gnider han sig let over hele Kroppen med grøn Sæbe. Nu ifører han sig rene Klæder og de gamle maa forvles omhyggeligt.

Om Vinteren eller i koldt fugtigt Vejr, holder han sig et Par Dage inde, men om Sommeren i varmt Vejr kan han nok gaa lidt ud, dog ikke Morgen eller Aften, og kan anse sig helbredet, selv om der endnu i 6—8 Dage viser sig snatlignende Blegne, der kun er en Følge af den stærke Svøb. Kun sjældent i meget haardnakkede Tilfælde er det nødvendigt at gjentage Kuren nogen Tid efter.

Børn behøve kun Halvdelen af ovennævnte Salve og kunne nøjes med kortere Svøbedur.

Det er gavnligt førend man begynder Kuren, at tage et Afføringsmiddel, som dog maa have ophørt at virke førend Svøden indtræder.

Et andet Middel mod Inat bestaar i Anvendelsen af 2 Lod persisk Insektpulver med en Kvart Eddike. Med denne Blanding vaskes daglig de angrebne Steder dygtigt, og Kuren ender med et varmt Bad.

Den almindelige Behandlingsmaade er den, at man ved flittig Vasken med grøn Sæbe og ved en hyppig Skiftning af Linned holder sig ren, og daglig 3 Gange tager en Spisestefuld rensed Svøb.

Fregner.

For at undgaa Fregner, vogte man sig mest om Foraaret for at udsætte sig for Solen, især naar man nylig har vasket sig. Saften af umodne Ribs eller modne Jordbær udbortes fordriver dem. Eggehvide og Rosensaft, brugt om Aftenen efterat man har vasket dem i Citronsaft, er ogsaa gavnlige mod Fregner.

Forgiftelse.

Opkastning eller Afføring af det Nydte er her Hovedsagen. Tykt Sæbevand, drukkert i lunken Tilstand, Mælk, 15—16 Eggehvider, Krillen i Svølget med en Pennefjer, dyppet i Olie, ere de nærmeste Midler man har, indtil en Læge hurtigt mulig kan komme. Ved Opiumsforgiftelse stærker man koldt Vand i den Syges Ansigt.

Forstoppelse, træg Stolgang.

Man drikker hver Morgen fastende et Glas koldt Vand og gaar strax efter Frokosten tilstols, selv om man ikke har Trang dertil, for paa den Maade at vænne Naturen til en bestemt Orden. Stærk, meget sød Kaffe, eller fastige

Træfrugter virke gavnligt mod Forstoppelse. I Kvintin Sennepsblade, som om Aftenen paastænkes hedt Vand og staa Natten over, driffes om Morgenens som Kaffeilsætning.

Gigt.

Der gives utallige Raad imod denne Plage, men man bør gjøre sig det til en Regel at prøve eet ad Gangen og først naar man ganske har ophørt dermed, tage et nyt.

Imod Chronist Gigt anbefales Torstelevertran indvendig 3—4 Spisestefulde daglig. Jordbær er lindrende i denne Sygdom. Imod Fodgigt bære man Hundeuldstømper.

Paalægning af Vøgeaske har hjulpet Mange for Gigt. En gammel Gigtpatient blev fuldkommen helbredet ved følgende Behandling: I 1 Vægl Moselvin kommes 4 Lod malet sort Sennep, hvilken Blanding man lader staa i nogle Dage enten paa en varm Kaffeovn eller i Solen; derpaa sies det af, og man drifter om Morgenens i Sengen et Vinglas deraf og bliver liggende et Par Timer for at afvente Transpirationen. Under Brugen skal man til alle Spiser, hvor det lader sig gjøre, bruge almindelig tillavet Sennep.

Gulfot (Leversyge).

Man kjender let denne Sygdom. Det Hvide i Øjnene bliver gult, og dette forplanter sig efterhaanden til hele Legemet og nuancerer fra Matgult ligetil næsten Sortgult. Afmagring, Haardhed i højre Side under Ribbenene, og Smerte ved en mindre let Berøring af dette Sted, Besværighed ved at sidde, Mavetrykken og Mavesvækkelse, haard Stolgang. Behandlingen overlades helst en Læge. Patienten maa kun spise let fordøjelige Fødemidler og drifte den frist afpresede Saft af Løvetand, vogte sig for Sindsbevægelse og navnlig for Uro. 4—6 Spisestefulde udpreset Agurkesaft daglig er tilraadelig. 3—4 Eggeblommer om Morgenens med Vand skulle yde god Nytte.

Vedvarende Brug af indkogt Gulerødsaft er et bekiendt godt Middel.

Gale Hundes Bid.

Hvad man i Reglen kalder „gale Hunde“ paa Landet, ere kun arrige Dyr, og deres Bid behandles som andre

Saar, naar man er fikker paa at de ikke lide af den egentlige Hundegalskab. Men et Bid af „en gal Hund“, der lider af Vandstræt, er livsfarligt, og den bedste Kur er, strag at udstære eller afhugge den bidte Del. Af alle Midler, som endnu ere kjendte, have ingen vist sig tilforladelige. 11 Bønder, som bleve bidte af en gal Hund, lod de saarede Steder udbrænde hos Landsbyens Smed med gloende Jern, og bleve ikke angrebne af Sygdommen. I den senere Tid har man i England beskyttet sig mod Følgerne af Biddet ved strag at udvaske Saaret og lægge paa hvert af Tandbiddene en lille rund Charpifugle dhyppet i Vitriol. Skulde efter Helbredelsen endnu blive en lille Hævelse tilbage, behandles den som et Brandsaar.

Halsfuge Halspine, og Halsbetændelse.

Kjendetegn ere: Smertefuld, besværlig Synken, Spytflod, forandret Stemme, besværligt, undertiden pibende Aandedræt. Hvo, som har Anlæg til stadige Halsønder, bære et sort uldent Baand eller et Halstørklæde om Halsen. Som Middel derimod anbefales Honningtager, opløste i hed Mælk og indtaget thestefuldvist. Varmt Vand paa Halsen og et varmt Tørklæde eller Strømpe derom, ere bekjendte gode Midler.

Hovne Fødder.

Derfom Hævelsen opstaar af anstrengende Fodrejser, er den skadelig, og Vastning med Brændevin vil hjælpe. Hævelse i Fødderne efter et langt Sygeleje, naar man er staaet for tidligt op, helbredes ved Ro, og Indvotling af Flonel, gjennemtrøget med Snebær.

Imod enhver anden Hævelse af Fødderne, indhyller man disse i varm, tør Hvedekliid.

Hæmorrhoider (gylde Aare).

Klysterer af koldt Vand ere et af de bedste Lindringsmidler. Ere Hæmorrhoiderne flydende, maa man ikke standse Udfloppet. Ere Knuderne meget svulne, kan man sætte Blodigler paa Stedet og senere lægge strabede Gulerødder derpaa. Ved Betændelse af Knuderne sættes ligeledes en Blodigle. Ere Knuderne ved Endetarmen meget smertefulde lindrer Vinolie Smerterne.

Hæshed.

Imod langvarig Hæshed og overdreven Slimaffs-
bring tages hver 3die Time 15—20 Draaber Pimpinelle-
Tinctur paa Sukker, som man suger paa.

Man har ofte med Held prøvet, imod Hæshed at spise
en „Eildemælte“ om Morgenens fastende. Hed Sirup med
lidt revet Ingefær yder god Tjeneste, naar der tages en
Thestefuld ad Gangen. Børn, som er hæse, giver man
et stegt Gble, hvori man har smeltet Sukker.

Hjertebanken.

Imod denne Plage, der som oftest er værst om Natten
og hos unge Piger, er det simpleste og bedste Raad at drikke
et Glas koldt Vand, naar man gaar tilfængs. Andre
have følt Lindring ved en Slurk koldt Vand. Citronsaft
indvendig brugt skal være mildnende. En Dame, som i
12 Aar havde lidt meget af nervøs Hjertebanken, fik hver
Gang fuldkommen Lindring ved et Glas Sodavand.

Hoste.

Hoste og Hæshed af Forkjølelse kureres paa følgende
Maade: man pister 2 Eggeblommer med stødt Sukker,
helder en Kop kogende Vand og en Spisestefuld Rom deri
og drikker dette varmt, helst til Frokost.

Krilhoste fjernes ved Brugen af 15—20 Draaber
Pimpinelle-Tinctur.

Langvarig Hoste lindres ved at man bærer et Stykke
Flonel indgnedet med Kampfer paa det blotte Bryst.

Righoste hos Børn: Morgen og Aften en Barne-
stefuld Olivenolie med ligesaamegen Sirup. Righosten vil
have sin Tid, ofte 8 a 10 Uger.

Hypochondri, Hysteri og Tungfindighed.

Mørkt Lune, Følelse af Sygdom, Uengstelse og derefter
oplibet Humeur, Tungfindighed etc. fordrives bedst ved
kolde Bade, hyppig Bevægelse i fri Luft, Udspreddelse og
Rejser, Ride, Reglespil etc. Især bør man sørge for
stadig naturlig Stolegang. Bittert og bajerst Ol tilmaade
kan anbefales. Man gnider Morgen og Aften Underlivet
let med den flade Haand i 5—10 Minuter.

Hysteri hos Fruentimmer har megen Lighed med

Hypochondri og lindres ligeledes ved Bevægelse og Udspreddelse, samt kolde Bæde. Ved hyfteriste Afmagter anvendes en Spisesteffuld Cognac tielligemed udvendig Brug af koldt Vand.

Halsbrynde.

Man drikker om Morgenens fastende et Glas Suffervand. Endnu bedre er dog et Bruspulver og en Tjæstefuld fulsur Magnesia i Suffervand. Et andet Middel er at brænde en Prop til Kul, blande det paa en Tallerken med Mælk eller Vand, og tage denne Blanding ind. En Snaps Pommerants er ofte virksom. Mange tygge Lakrits imod Halsbrynde. Man regulere sin Diæt.

Det hvide Flod.

Forekommer kun hos Fruentimmer. Daglig Vasken af Kjønsdelene med fuldsmaaet Vand, kolde Indsprøjtninger og Indbringelsen af en i koldt Vand dyppet Svamp ere de simpleste Midler derimod. Mod samtidig Norden i den maanedlige Rensning bruges Søbade, dog ikke saalænge Renselsen staar paa. Renlighed, Arbejde, Afholdenhed ere de virksomste Midler mod det hvide Flod.

Til indvendig Brug anbefales: Daglig 2 Kopper Algerntaffe. Salviethe kogt i Rødvín.

Kolde Fodder og Hænder.

Da dette Onde for det meste er en Følge af en svag Mave og flet Fordøjelse, saa kan Patientten med Nytte betjene sig af Pommerants-Elixir. Han tager en Tjæstefuld deraf i Vin 2 Timer før Middagsmaaltidet. Desuden ere Vaskninger af kolde Hænder eller Fodder med Myrespiritús eller varm Rom meget heldbringende.

Kolik

giver sig tilkjende ved heftige Smerter i Underlivet. I Kolik med Vinde gnider man Maven med tørre, varme Tørklæder og drikker Bebermyntethe. Mod Kolik af Forstoppelse er et Aflyster af Linolie godt. I Galdekolik anbefales en Steffuld Citronsaff, tagen med Kamillethe, og senere drikker man frist Vand. Imod Menstrual- og Hæ-

morrhoidalkolik, der ofte er meget smertelig, findes intet bedre Middel end at lægge et Stykke Flonel, dyppet i hed Kamillethe, udbredt paa Maven.

Knusning.

Stærke Kontusioner som Følge af Fald eller Stød, behandles med koldt Vand, paalagt med Kompresser. Omslag af koldt Vand og Eddike, ligemeget af hver, fordele det underløbne Blod og Betændelsen.

Kjertelsyge.

Kjendetegn: Tykt Underliv, bleg smudsig Ansigtssfarve, tykke Læber og røde Øjne, svulne Halskirtler og forskjellige Slags Udslet.

Børnene maa ikke ligge for længe i Sengen, men derimod mest opholde sig i fri Luft, ikke spise grovt Brød, Kartofler eller Bælgrugter. De bør holdes rene, og bruge Søbade, og istedetfor almindelig Kaffe lade man dem drikke Ugernkaffe. Daglig gives dem, efter Alderen, 1 The- eller Spisestefuld Levertran.

Krampeflag (Faldende Syge, Epilepsi).

Kjendetegn: Den Syge styrter til Jorden med eller uden Strig. Skum for Munden og konvulsiviske Bevægelser. Naar man vil opdage om Nogen vil stufte En med forstilt Krampetilfælde, skal man prøve at bøje Tommelfingeren. Er det Bedrag, vil Bedkommende holde den stiv, uvidende om, at hos de virkelige Epileptiske vil Tommelfingeren altid lade sig bøje.

Sygdommen er ofte meget vanskelig at helbrede. Baldrianrod, stødt til Pulver og daglig taget en Thestefuld plejer at give Bedring. Et andet Middel bestaar i, at man blander 4 Lod Husløg (Semperviv) med ligesaameget Kornbrændevin, og indtager paa en Gang denne Portion. Saften af den hvide Zibibel har tidt gjort Nytte mod Epilepsi. Ligeledes Theen af Orangeblade. Gidsende Drikke ere hyderst skadelige for den Slags Syge.

Koldfeber.

Under Anfaldene drikker man 1) i Kuldeghæsningerne grøn The, og 2) under Hedeanfaldene Suffervand,

ellers Intet uden i de feberfrie Tider. Koldfeber afstiller sig fra andre Febre derved, at den vender tilbage til visse Tider efter et feberfrit Mellemrum. China-bark er det fortrinligste Middel. Pulveriserede Laurbær, 4 Kvintin 3 Gange daglig er forsøgt med god Virkning. Ligeledes kan man med Haab om heldigt Udfald anvende 5—6 Draaber Cnebærolie i Brændevin. I de feberfrie Mellemrum tager man hveranden Time 1 Kvintin pulveriseret Trækul.

Et andet Middel: Af Korbendict Urten (Cardobenedict Gnisus) laves en The, hvoraf man drikker 3 Kopper daglig.

Ligtorne.

1) Blødgjørende Fodbade og derefter paalagt strabet Hudsæbe hjælper som oftest.

2) Man tager af Vinstensalt omtrent saameget at det bedækker Ligtornen og binder et Stykke Lærred derom. Derefter vasker man det med en Draabe Vand og lader dette ligge i 3 Dage. Snevert Fodtøj maa man vogte sig for.

Lus.

Hovedlus, som ofte ere vanskelige at blive kvit, fordrives ved at afklippe Haaret, daglig Børstning af Hovedet med en Børste, hvori man lader falde nogle Draaber Annis-Olie. Man kan ogsaa flittig vaske og børste Hovedet med Saltvand.

Fladlus fordrives ved at indgnide Haarene og Huden paa de befængte Steder med grøn Sæbe. Ved Brugen af graa Salve hertil maa man være meget forsigtig, eller helst undlade den.

Lamhed og Stivhed i Lemmerne.

Man fylder en Lærredspose med en eller flere Myretuer, d. e. Jorden, hvori Myrerne og deres Æg befinde sig, gyder kogende Vand derover og bader det lammede Lem. Flittig Indgniden med Spanstflue-Tinctur eller en anden endnu stærkere Spiritus plejer at hjælpe.

Lungesvindsfot.

Kjendetegn: Kvælende kort Hoste med materieagtig blodig Døphosten, Beklemthed, Hentæring, Nattesved, og

Durkløb. Anlæg dertil have Folt med fladt Bryst, lang Hals, høje Skuldre, fin Hud, smukke hvide Tænder, højrøde Rinder og som lide meget af Næseblod og Hæshed.

Man bør jo sør jo heller søge en fornuftig Læge.

Salviethe, brugt i længere Tid, skal være meget heldbringende. Frisk udpresset Agurksaft ligeledes. Som en særdeles udmærket Rur kan anbefales følgende: Patienten tager i 4—6 Uger hver Morgen fastende en Knibspids fuld af reben Beberrod med en Thestefuld Honning og lader sig ikke afstrække af den derpaa muligt følgende irriterende Hoste, saafremt denne ikke er altfor anstrængende, thi da maa man holde op dermed. En Time efter tager Patienten 1 Thestefuld raa Provenceolie, blandet med fint Sukker. I de næste Par Timer maa han intet spise. Hver Dag Bevægelse i fri Luft er aldeles nødbendig og Intet vil hjælpe, naar man undlader dette. Seltersvand i varm Gede- eller Romælk lindrer Hosten. Et andet Middel er, daglig at tage 3 Draaber Asphaltolie og stige med Antallet lidt efter lidt. Landluft og Mælkebælt hører ogsaa til de helbreedende Rure i Lungesvindsfot. En svindsottig Mand helbreedes ved daglig at drikke Vand, som han havde ladet staa Natten igjennem over Tjære.

Krampe i Læggene.

Er som oftest værst om Natten. Indgnidning med varm Rom paa de lidende Dele. Ved at forlade Sengen og sætte Foden fast imod et Stykke koldt Jern, mildnes Krampen. Indgnidning med Opodeldoc er ofte anvendt med Nytte. For at forebygge Læggekrampe, har man tilraadet at bære en Svobltraad som Strømpebaand paa den blotte Hud.

Mavekrampe.

Et Ark Træhpapir dyppes i varm Rom og lægges paa Maven. En Spisefuld Vinolie med Citronsaft plejer at hjælpe. Ogsaa et Bruspulver er godt. Hefstig Mavekrampe af rheumatisk Natur maa behandles med et Spanst Flueplaster udbendig. Mavekrampe af Umaadelighed helbreedes ved en Rop Bebermyntethe.

Mælkens Standsning hos Mødre.

Vil Patten ikke vise sig, bør Moderen drikke kraftigt Æl, Fennikelthe, Chokolade og Ælsuppe.

For at fordrive Mælken naar et Barn enten er død eller skal vænnes fra, bruger man at leve meget knapt i nogle Dage, holder Brysterne varme og tager et Afføringsmiddel. Uvendig Brug af Kornbrændevin er at anbefale.

Modermærker.

Lav en Salve af lige Dele grøn Sæbe og stødt ulæster Kalk. Smør dette tykt paa Linned og lad det ligge paa Stedet i flere Timer, hvorefter der har dannet sig en Skorpe, som falder af. Man behøver sjældent at anvende dette Middel 2 Gange.

Mareridt.

Lidt før Sengetid drikker man Cremortatari med Vand. Et varmt Bad, hvori man opholder sig 20—30 Minuter, vil, naar det bruges henad Aften, yde god Nytte. Vedbliiver Ondet, tager man om Morgenens følgende Blanding: 15 Gran Magnesia carbon., 12 Gran Rhubarberpulver, 8 Gran kulsur Natron, 2 Drachmer Sirup og 6 Drachmer Pebermyntebrand. Man maa ikke spise sent til Aften.

Mæslinger.

Man kjenner let Sygdommen, der begynder med en stærk Hoste, for hvilken bruges Brystsaft. Sygebærelset skal være halvmørkt og befriet fra kold Luft, men maa ikke ophebes. Sygdommen er smitsom, og de ikke angrebne Børn maa strax fjernes. Efterat Mæslingerne som smaa røde Pletter, der endog sætte sig i Øjnene, ere udbrudte, staa de sædvanlig 3—4 Dage, blive derpaa blegere og Affkallingen kan derfor vare 8—10 Dage, i hvilken Tid Børnene maa holdes inde. Diæten som i Feber. Bliiver Brystet stærkt angrebet, eller Øjenbetændelse indtræder, maa man hente Lægen, og iøvrigt være meget forsigtig med Patienten, og vogte ham for Fortjælelse og Træf.

Meldefeber.

Kjendetegn: Paa Legemet, mest paa Brystet og Armene, viser sig et Hududslag som om man var brændt af Nelder. Udbruddet af dette Udslæt forårsager en besværlig Røbe og ender med en mild Brænden. Ofte ledsages Udslaget af en mild Feber, ja kan endog vise sig

med Svimmelhed og Afmagter, som dog under almindelige Omstændigheder ikke ere farlige. Man vogte sig kun omhyggeligt for Kulde, opholde sig i en varm Stue og drikke om Aftenen nogen varm Hyldethe. Udslettet forsvinder ofte af sig selv efter 4—5 Dage. Er ikke smittende.

Afkræftende Nattesved.

Ren Luft i Sovestammeret og let Bedækning, samt en The af $\frac{1}{4}$ Lod Salvie og 16 Lod Vand med nogen Rødvind, hvilken drikkes kold lidt ad Gangen, vil være af god Virkning. Børn kan man om Aftenen gnide over hele Legemet med Eddike. Styrkende Chinabraaber ere heldige.

Opblæsning.

Bevægelse i fri Luft og Pebermyntethe, drucken kold, vil hjælpe. Man maa ikke sidde for meget, og ikke spise Kaalrabi, Roer, Urter, Kaal. Man sørger for daglig regelmæssig Stolgang. Følgende Pulver er meget heldbringende: I 3 Kvintin Litør opløses 10 Draaber Fennikel og 10 Draaber Pebermyntethe, og tages hver 3die Time 20 Draaber.

Opkastning.

For at standse vedholdende Opkastning slaar man et med koldt Vand fugtet Tørklæde om Halsen og lægger et lignende paa Maven, samt drikker stærk Kaffe uden Fløde, hvorhos et varmt Fodbad er gavnligt.

Imod stadig Opkastning efter ethvert Maaltid tager man 9 Dage itræk et Pulver af lige Dele stødt Ingefær, Kommen og Rjøltsensalt, en Thestefuld daglig. Opkastning hos Svangre mildnes ved en Kop Pebermyntethe.

Hjppig Opkastning kan være Tegn paa Mavebetændelse, og hurtig Lægehjælp er da nødvendig.

Orm.

Børn, der spise meget, have et tykt Underliv, sove uroligt om Natten og have uordentlig Stolgang, klage over Mavesmerter og se sygelige ud, lide temmelig sikkert af Orm. Det hyppigst anvendte Middel er Ormsrø, men Mange bruge at lade Børnene drikke Mælk, der Natten over har staaet med Hvidløg i. Mange give Børnene Rjøltsensalt i Mængde, enten helt eller opløst i Vand.

Rheumatiske Smerter i Lemmerne.

Man drikke Hylbethe og lægge frisk, endnu hedt Brød paa de smertende Steder.

Hvem der kan have det, bør bruge Myrebade. Man fylder til den Ende en linned Bung med en eller flere Myretuer, det vil sige Jorden, hvori Dyrene leve, Myrerne selv og deres Eg, gyder kogende Vand derover og bader det lidende Lem deri.

Nosen.

Man blander Rugmel med stødt Rjøffensalt og lægger det i en Pose varmt paa det angrebne Sted. Som særdeles smertestillende anbefales at strø Pudder paa de betændte Dele. Ved Paalægning af et Stykke blaafarvet Lærred, f. Ex. et blaat Skjørt, skal Nosen kunne helbredes.

Mod Ansigtsrosen holder man Ansigtet jævnt varmt, og tager et Brækmiddel.

Strubehoste (Croup).

Denne Sygdom angriber som oftest Børn om Natten. Den opstaar af Forkjølelse og er navnlig slem, naar Børnene ere blevne baarne eller have gaaet mod en stærk Norden- eller Østvind. Strubehoste giver sig tilkjende ved en pibende Lyd, omtrent som en Hønses Raglen eller en Hunds Gjæen, og naar der ikke kommer hurtig Hjælp, ender den i Regelen med Døden.

Behandling: Man sætter strax 3—4 Fgler paa Halsen, giver Patienten et Brækmiddel og lægger varmt Omflag paa Halsen. Andre have brugt vaade, kolde Klude paa Halsen. Naar man har gjort de første Foranstaltninger, eller helst strax, hente man Lægen hurtigst muligt.

Sten, Urinstandsning og Grus.

Naar man holder Vandet forlænge, kan man let paaføre sig en Urinstandsning.

For at hæve Sygdommen eller staffe Lindring, tilraades varme Badninger af Rjønådelene. Mange befordre Urinladningen ved at dyppe Lemmet i koldt Vand. Et med Held brugt Raad er at sætte sig med blottet Bagdel paa en kold Sten. Til indvendig Brug tjener følgende: Græskarfrø koges med Vand i et Lerkar til Gele og den

Lidende drifter Morgen og Aften en halv Kop deraf. En Drif, tillavet af Korn- og Brændenælde-Blomster, skal være virksom.

Sten. Theen af tørrede Jerstenblade anbefales til Brug i længere Tid. Alle Sommerfrugter ere særdeles tjenlige.

Gruß og smaa Blærestene finde Afgang ved rigelig Driften af Seltersvand, samt ved blødgjørende Klysterer og varme Bade.

Stensmerter. 9 a 10 Dage før Nymaane kommer man omtrent en Haandfuld i Læringer, staarne Hvidløg i en Flaske og gyder derpaa $\frac{1}{2}$ Pot god Kornbrændevin, lader dette uden Ild destillere i Solen og drifter, efterat man hver Gang før Brugen har rystet det, et knapt Vinglas fuldt hver Gang Nymaane indtræder.

Varme Tørklæder paa Ryggen skulle lindre Smerterne ved Sten.

Sandfloder, hovne Stene.

Denne Sygdom slutter sig undertiden til Drypperten. Nogle Dage førend den viser sig, bliver Udfloddet noget sparsommere og den Syge føler en ejendommelig Trækken i Stenene og de hænge ned. Disse eller den ene af dem ophobner og bliver snart Sædet for voldsomme Smerter, der kunne være saa heftige, at Feber indfinder sig. Pungen bliver tillige rød. Grunden til Sygdommen er enten for stærk Bevægelse, Overanstrengelse ved Dands o. desl. eller overdreven Nydelse af Spiritus. Den Syge maa holde Sengen og nyde Feberkost. I de første Dage kan han benytte varme Omslag for at bevirke et rigeligt Udflod af Drypperten. Stenen holdes oppe ved et sammenrullet Lagen, hvorpaa den kan hvile. Vil Udfloddet ikke indfinde sig, prøver man med kolde Blyvands-Omslag af Rugbrød, som lægges paa Pungen. Naar efter nogen Tid Hævelsen ikke vil vige eller Smerten tiltager, kan sættes 6 Igler paa Pungen eller i Nærheden deraf, og man lader det bløde i nogle Timer i varmt Omslag, hvorefter det kolde Omslag atter benyttes. Man maa i længere Tid efter Helbredelsen vedblive at bære Opbærerbind.

Skurv.

Denne Sygdom maa ikke behandles med kolde Midler, men da den ikke altid fordrer en øjeblikkelig Behandling, bør man, indtil man kan raadspøge sig med en Læge, holde

Hovedet rent med lunket Vand og fremfor Alt ikke bruge de saakaldte tørrende Salver eller overgyde Hovedet med koldt Vand, da det ved en saadan Behandling kan blive langvarigt og farligt.

Sædudgørelse (Pollutioner).

Sker disse Udtømmelser for hyppigt, bruger man hver Dag indbortes $\frac{1}{2}$ Thestefuld Alunpulver i Vand. Man maa vogte sig for hidsende og stærke Drikke, og bruge kolde Sædbade.

Søvnløshed.

Kolde Bade og Bevægelse i fri Luft ere de simpleste og letteste Midler derimod. Man sove paa Madratser og vogte sig for anstrængende Tænke om Aftenen, før man gaar til sengs. Et Fodbad før man lægger sig, vil ogsaa fremkalde Sønnen. Hjælper Intet af dette, bruger man følgende Middel: 1 Thestefuld Magnesia carbon., rørt sammen med samme Kvantum Mandelsirup i 1 Kop Vand.

Slagflod.

Anlæg til denne Sygdom have undersætsige Personer med en kort, tyk Hals. Deres Ansigt er sædvanlig rødt, de have ofte Ørefluden og Susen, Svimmelhed og Jldbe-
befindende naar de ere fastende. Disse Folk maa ikke bære snevre Klæder, ikke overlæsse Maven om Aftenen og i Sengen ikke ligge for lavt med Hovedet. For at vække et Menneske, der er rørt af Slagflod, giver man et Klyster, hvortil sættes 2 Lob Rjøkkenjalt, og henter strax Læge.

Snue.

Man bader om Aftenen Ansigtet i Hyldethe og drikker et Glas varm Limonade. Iøvrigt maa man med Snue hellere udsætte sig for den kjølige friske Luft, naar man er tilstrækkelig varm klædt og ikke i sugtigt raat Vejr, end at lægge sig tilfængs eller blive inde hele Dagen i en varm Stue.

Skjorbug.

Man nyder Citronsaft, røger Tobak, opholder sig i et tørt, varmt Værelse, spiser ferst Kjød og frist Planteføde. Man skylles Munden daglig med Gnebærvin, som tilføjes ved, at man i en Flaske Rjødbin kommer 1 Lob knuste Gnebær. Dette styrker Tandkjødet og befæster Tænderne. Dernæst tager man indvendig daglig 3 Spisestefulde Eddike.

Søsyge.

Man drikker nogle Slurke Søvand, eller spiser Brød, som er dyppet i Eddike. For at beskytte sig mod Søsyge, tages $\frac{1}{2}$ Time før man gaar ombord 1 Draabe Kreosot med $\frac{1}{2}$ Kvintin China-Essens.

Skjælven.

Imod Rittren og Kysten paa Hænderne anbefales som paalideligt, hver Dag nogle Gange at neddyppe Haanden og Overarmen i koldt Vand i nogle Minutter, og derefter afstørre sig godt med et uldent Klæde.

Trangbrystighed.

Naar Anfaldet er meget slemt, stikker man Hænderne i hødt Vand og vil strax spore Lindring. Ved at lægge et fast Bind om den venstre Arm vil ogsaa Lindring kunne ventes. Imod den slimede Trangbrystighed tager man hver Morgen nogle Thestefulde udbresset Ræddikefast.

Natlig Brysttranghed forebygges ved en Thestefuld reven Beberrod, blandet med Vand eller Honning, indtagen om Aftenen ved Sengetid.

Taaagt, Podagra.

Af 2 Dele Sæbespirituz, $1\frac{1}{2}$ Del Myrespirituz, 2 Dele Rampherspirituz og $\frac{1}{2}$ Del Safrantinctur laves en Blanding, hvormed man flere Gange daglig vasker de syge Fødder.

Typhus.

Renlighed i Værelserne og sluttig Røgen med vel-lugtende, ikke for stærke, Sager vil forbedre Luften om den Syge. De Besøgende kunne for at undgaa Smitten, tygge Hvidløg, Calmusrod, Relliker, Bommerantskaller eller desl. Selve Sygdommen maa en Læge behandle.

Tandpine.

Blandt den uendelige Række af Tanddraaber, Pulvere o. desl., som daglig anbefales og hvormed man plager Tandpatienter, har man intet Universalmiddel, thi Tandpine har sin Grund i de forskjelligste Omstændigheder, men man anvender saadanne Midler i Flæng og forkaster dem derpaa i Regelen alle. Vi ville kun hidsætte nogle faa. Nogle Draaber Chloroform paa Bomuld, lagt i den hule Tand, standser Tandpinen. Ved en hul Tand, som meget ofte var smertefuld, brugtes med ufejlbarlig Sikkerhed følgende: I en lille Flaske fyldtes $\frac{1}{4}$ Pægel Kornbrandevin, deri opløstes 2 Thestefulde smaat Poffenholt (Franzosenholt),

og naar det havde staaet i nogle Timer, var det færdigt til at bruges. Patienten tog da en lille Mundfuld deraf, holdt det hen ved den hule Tand og sporede øjeblikkelig Bedring. Ved et meget haardnakket Tilfælde vedblev Patienten at bruge det i 3 Timer med $\frac{1}{4}$ Times Mellemrum. Da han havde sovet, var Tandpinen forsbundet. Opløsningen spytted ud efter Brugen. Homøopatherne stille ofte den heftigste Tandpine strax ved Mercur. solubilis.

Ufrugtbarhed (Impotens).

Uf Røringsemidler med stimulerende Kraft anbefales Ræddiker, Sennep, Roer, Chocolate, Eg, Fist, Fistemælle, Østers, god Vin, Caviar, Selleri, flittig Brug af kolde Bæde.

Uvilkaarlig Urinladning.

Derfor Aarsagen til den uvilkaarlige Vandladning om Natten i Sengen er Orm hos Børn, giver man dem Ormefrø. Er det Svækkelse, bør en Læge behandle Sygdommen ved styrkende Midler.

Røberagtig Udslag i Ansigtet.

Man bruger følgende Blanding til Baskning: $\frac{1}{2}$ Kvintin peruvianst Balsom, 1 Kvintin Svovlblomme, 2 Kvintin Kampferspiritus og 12 Lod Rosenvand. Dermed vasker man Morgen og Aften de angrebne Steder og afvasker det senere med rent Vand, hvormed vedblives indtil Bedring.

Venerisk Sygdom (Syphilis).

Denne i Begyndelsen let helbredelige, men senere vanskelige, farlige og tilsidst uhelbredelige, Sygdom er der mange Midler imod. Men da det er uundgaaelig nødvendigt strax at søge en Læge for de smaa gule Materiesaar (Chanfer), som efter Smitte viser sig paa Rjønødelene, og da de sikkert aldrig helbredes „af sig selv“ eller ved Naturens Hjælp, men derimod efter 5—6 Dages Forløb kunne gaa over i Blobet og sætte sig saa fast i det menneskelige Legeme, at de vanskeligt lade sig fordrive deraf, kunne vi kun give Enhver det Raad, at saasnart han opdager paa Rjønødelene et Saar, der i Begyndelsen er en Bleg, men senere brister og bliver til et skarpt, ligesom udhugget eller udskåret Saar, hvori Materien ikke som ved andre Saar lader sig afstrykke med en Lindeklap, men bliver siddende som en flæskagtig Masse, huden rundtom røberagtig rød, da bør han strax holde en streng Diæt, kun nyde The, Fransbrød og Havresuppe, og derefter sende Bud eller gaa selv til Lægen.

Indtræffer Sygdommen ombord paa et Skib i Søen, kan man med Helvedsten (Lapis infernalis) borttætte Saaret dybt og helt rundt, og senere lægge Strabet Charpi, be-
fugtet med Vand eller ren Olie paa Saaret, men ibrigt
bør den Syge i den første Havn søge Lægehjælp eller følge
de Raad, der ere gjældende for Skibsmandskab, og vi maa
gjentagende bemærke, at al Klubdren, som man selv kan fore-
tage ved venerisk Syge, og alle private Raad om Gummi-
plastre, blodrensende The osv., kun tjene til at forværre Syg-
dommen og spille den kostbare Tid inden den rette Hjælp søges.

Vorter.

Som det virksomste og hurtigste Middel anbefales et
Spansklueplaster lagt paa Vorten. Er Vortestilkken tynd
nok dertil, kan man afbinde den; man anbringer til den
Ende en Silketraad om Vorten og snører den hver Dag
fastere, indtil Vorten, berøvet sin Næring, falder af. Man
kan ogsaa ved Sympathi afbinde Vorter, hvorom senere.

Vildt Rjød.

Ved Saar opstaar ofte saakaldet vildt Rjød, hvilket
forhaler Saarets Helbredelse og maa borttættes. Dette
sker bedst ved at bestre Stedet med pulveriseret brændt
Alun, eller med stødt hvidt Sukker.

Vandsot (Vattersot).

Gnebarthe og Gnebarbrandevin yde her god Tjeneste.
— Et andet Middel: Den Syge tager hver anden Time
en Spisestefuld Citronsaft og nyder i Begyndelsen daglig
kun 1 til 3 Kopper Hønsesjødssuppe. Naar Durløb og
andre Tilfælde indfinde sig, maa man søge en Læge. En
berømt Læge brugte med Held at lade den Syge vikle i
unge Birkeblade og spise Citroner.

Djensygdomme.

1) Mod Pletter i Øjnene bruges undertiden i Be-
gyndelsen at komme lidt stødt hvidt Sukker i Øjet, ti Afluke
dette og blinke nogle Gange.

2) Imod svage Øjne, stor Ømsindtlighed mod Lys,
Øjensmerter og Øjenbetændelse har man et særdeles probat
Middel i Badning med kjøligt Vand; selv i stærkere Øjen-
betændelse yder det kolde Vand fortræffelig Nytte.

3) Øjenbetændelse hos Nyfødte bør underkastes Læge-
hjælp; men man kan, indtil man kan faa denne, ved
hyppig Paalægning af linnebe Klude dyppe i koldslaaet

Vand og vaskede før de anden Gang bruges, yde væsentlig Lindring, men en Læge er dog hurtig nødvendig.

4) Frisk Romalk affogt med en tør Valmueknop, lagt varm paa med Linned-Lapper, bringer megen Lindring mod betændte smertefulde, sammenklæbede Djenlaage.

5) Ved røde betændte Djne holder man en linned Lap dyppet i en Opløsning af 2 Gran Zinkvitriol i $\frac{1}{2}$ Kop Flodvand paa Djet.

6) Imod Blodkongestion og Djenbetændelse er Følgende godt. Man tager Hviden af et raat Æg, blander det med noget fint stødt hvidt Sukker og noget Kampfer, river dette paa en Tintallerken saalænge til det bliver til Skum, og lægger det da med en Kompres paa Djet. Allerede 6 Timer efter plejer der ved Rødme og Smerte at tabe sig.

7) En Chronisk Djenbetændelse, der havde modstaaet alle Midler, blev helbredet ved i tyve Dage hver Dag at holde Djinene over den varme Dunst af brændt Kaffe.

8) Imod Skelen hos Børn bruger man at stille Buggen saaledes, at Djet ved Daglysens Stirren faar en stadig Retning til den modsatte Side. Dette kan man understøtte ved om Aftenen at sætte et Lys ligeledes ved den modsatte Side af Sengen.

9) Imod tørre Djensmerter, naar Djinene have været udsatte for Vind og Sol, har det ofte hjulpet, naar den Lidende har lagt sig paa Ryggen og ladet nogle Draaber godt lunkent Vin flyde ind i Djet og senere lade Djet forbinde med en blød i Vin dyppet Klud.

10) Blaa Briller ere særdeles tjenlige for svage Djne. I det Hele taget maa det bemærkes, at de fleste Djensygdomme godt taale den kolde Behandling, men derimod ikke kunne fordrage Varme og allermindst fugtig Varme, hvorfor det neppe blandt hundrede Djensygdomme er passende at forbinde det syge Dje med et Tørklæde.

Dreflod, Drepine.

Man maa indskrænke sig til varme Bastninger af Dret først med Vand, senere med et Afkog af Merian, Malurt, bild Kommen og Kalmus. En dyberegaaende Behandling maa overlades Lægen. Imod Drepine holder man lidt varm ren Olie i Dret.

Symphatiraad

eller

De hemmelige Naturkræfters Afsløring,

indeholdende Symphatiraad, ved hvilke en Mængde Sygdomme og Saar sikkert og hurtigt kunne helbredes.

Forord: At der gives Ting i Naturen, som Menneskene ikke kunne forklare ved deres begrænsede Fornuft, er sikkert, og bevist ved mangfoldige Tilfælde. Hvor Lægens Kunst var forgjæves, har ofte et ustyldigt Symphatiraad befriet Menneskene fra store Lidelser, og naar man har set, at en Mand har haft stor Lykke i Dyrkning, Jagt eller Fiskeri under samme Forhold, hvor en Anden kun havde Arbejde uden Løn, saa maa man ikke altid kalde det blindt Tilfælde; thi ofte hidrører det fra en større Kundskab til Naturens hemmelige Kræfter, som den almægtige Gud har stillet til det troende Menneskes Raadighed, uden just derfor at oplyse ham om Aarsagen til de underfulde Virkninger. Med Tiden vil Meget deraf opklares, men idet vi her meddele nogle Symphatiraad efter en bekjendt klog Rones Opstrift, maa vi bemærke, at Troen paa Symphatiraad og paa en Tings Lægekraft tidt virker bedre end den bedste Apothekerblanding.

Tandpine at fordrive.

Stang den virkende Tand med et nyt Søm indtil det bliver blodigt, og slaa det derpaa fast et Sted, hvor hverken Sol eller Maane skinne. Et andet Raad: Staaende ved en Myretue skal du med de daarlige Tænder tygge en Brødstorpe, spytte den ud i Myretuen og taus bortfjerne dig. Efterhaanden som Myrerne fortære Storpen, vil Tandpinen for bestandig tage sig. Er Smerten saa stærk, at du ikke kan tygge Storpen, maa du trykke den saa fast som muligt til den slemme Tand og derpaa lægge den i Myretuen.

At en slem Tand falder ud af sig selv.

Indgnid Tandens med en Dejj af Mel og Bortemælk.

At gjøre løse Tænder faste.

Gnid dem hver Morgen med Saltvand.

At Børn let faa Tænder.

Lad Barnets Fader flere Gange gnide dets Tandkjød med den højre Tømmelfinger, eller hæng en Tand af et etaars Føl om Barnets Hals.

Hovedpine at fordrive.

Bind en gift Rones Slør om Hovedet. Eller tag en Anden i hans venstre Haand og lad ham lægge sin højre paa det smertende Sted.

Hovedgigt.

Læg din ene Haand paa Hjertekulen og den anden paa det syge Sted og smør fiden dette med dit eget Svyt.

Halspine.

Ved Sengetid skal du laane en ulden Strømpe af et frist Menneſte udenfor din Familie og binde den om Halsen.

Borter.

I den Time, da det er ved at blive Nymaane, skal du gnide hver af Borterne med en særſilt Urt, derefter skal du binde Urterne ſammen i en ren Lærreds Klud og kaſte dem bagovert dig. Et andet Sympathiraad: Af et Piletræ ſkæres om Foraaret eller Forſommeren en ung Gren, ſom du ſtrækker Barken af, og knuſer mellem Fingrene, hvorefter Borterne ſmøres med Saften. Eller: Træk Mavehuden af en nylig ſlagt Høne, gnid Borterne dermed og nedgrav derefter Mavehuden et Sted, hvor den hurtig kan raadne. Eller: Gnid Borterne med et Stykke Flæſk og kaſt dette paa Møddingen.

Imod Søvnløſhed.

Lad dit Legeme flere Gange gnide let med en Børſte.

Mod Hille.

Læg den Gaffel, hvormed du har ſpiſt eller ſpiſer, paa Bordet, ſaaledes at Spidſerne vende mod dig.

Mod forbigaaende Stumhed.

Lad Ofen af brændte Strømper, Hatte, Klæder eller gamle Støvler trække ind i den Stummes Mund.

Blindhed at helbrede.

Brænd en dræbt sort Rats Hoved til Pulver i en ny og veltilluftet Stenpotte og blæs den Blinde noget af Pulveret i Ansigtet. Dersom der, navnlig om Natten, skalde opstaa stærk Hebe i Øjnene deraf, lægges nogle Egeblade, dyppede i Brøndvand, flere Gange dobbelt over Øjnene.

Rindende Øjne.

Patienten maa samle Duggen af Roser og væde Øjnene dermed.

Udvendig bultne Øjne.

En Fuglegalbe smøres paa en linned Lap og bindes paa Øjnene, saa helbredes de.

Svage Øjne.

Ubetydelig Drevox, smurt i Øjnekrogene, vil hjælpe.

Infammerende Øjne.

Læg en Skive raat Dre- eller Kalbefjød over Øjnene om Natten og begrav om Morgenens Rjød, saa vil Ondet svinde, mens Rjødets raadner.

Bletter i Øjnene.

Nogle dræbte Havsnegle tørres i en ny Potte i en varm Kaffeovn, hvorefter man pulveriserer dem og blæser Patientten lidt deraf i Øjnene.

En lægende Øjensalve.

Bland Rosenvand, Eggehvide og Rbindemælk sammen.

Øjnene at beskytte.

Med de tre første Rosentkopper, som du ser, skal du gnide Øjnene, dog uden at afbrække Roserne.

Imod Drømme.

Hæng Portulak over din Seng, da drømmer du ikke.

For stærk Nøje.

Vask Hænderne i varmt Vand, eller lad En gnide dig i de hule Hænder og under Fodsaalerne.

Krampe og Epilepsi at fordrive.

Lag et Svins Øjentand, stød den i en Morter og naar du ser nogen saa Krampe, da giv ham hurtig dette

Pulver i Vand, førend Krampen ret kommer til Udbrud. Et andet Middel er dette: Stif den Syge i nogle Anfald efter hinanden med en spids Naal i den venstre Haands Lillefinger og smør ham med Blodet om Munden.

Mod Melancholi og Hypochondri.

Lad Patienten sove paa Laurbærblade.

Rheumatisme.

Lad en korthaaret Hund sove hos dig. Bær tre Kastanier hos dig.

Gigt at helbrede.

Klip nogle Haar af Patienten, ligemeget hvor, skær ligeledes Noget af Neglene paa Hænder og Fødder, bind det Altsammen ind i en Lærreds Klud, som derpaa bindees paa Ryggen af en Krebs, hvilken man sætter i en Bæk eller Å. Et andet Middel: Om Foraaret, naar Saften er kommen i Træerne, skal du bore et Hul i en Eg og putte en Klud med Haaret og Neglestumperne derind. Sæt derpaa en Prop af samme Træ i Hullet, smør det over med Træbør og gaa stiltiende bort.

Rosen at fordrive.

Dyp et Stykke Lærred i Hareblod, tør det og læg det paa det syge Sted, eller: Dyp et Stykke ublegget Lærred i et Fruentimmers Urin og lad det ste som med Hareblod.

Blegfot at fordrive.

Før Solens Dvgang skal den Syge gaa ud paa Marken, stjære en Græstørv og lade Vandet i Hullet; derpaa sætter hun omvendt Græstørven ned igjen og er fra det Øjeblik hjulpen.

Gulfsot at helbrede.

Bær en dræbt Edderkop i 3 Dage om Halsen i en hul Nød, som er tilklæbet med Bør og beviklet med Sytraad, og bortkast det Hele. Et andet Raad: Hold flere Gange dit Ansigt over et Fad med gul Tjære. Eller: Lad din Urin paa et Lærreds Klæde og hæng det i det Frie til Tørring; gjentag det saa ofte indtil Klædet er blevet ganske gult, saa forlader Sygdommen dig med det Samme.

Mavekrampe.

Lad noget af din Urin komme i en Svineblære og hæng denne op i Skorstenen. Efterhaanden som Urinen

bortdunster, vil Sygdommen forsvinde, hvorefter Blæren nedgraves i en Mødding.

Mod Kjertelsyge.

Lad tidt en kraftig Person stryge med Haanden hen over Stedet, hvor Kjertlerne vise sig.

Middel mod Kræft.

Bind en dræbt Krebs, hvis Sage ere fastbundne, paa det syge Sted, og lad dem ligge der en Tid, hvorefter den begravnes paa et affides Sted.

Hovedsturv.

Dræb 3 Skrubtudier og brænd dem i en Potte med et tætfluttende Laag til Pulver; strø dette paa Patientens Hoved, som forud maa være indsmurt i Svinesedt, og forbind dette med en Blære, saa vil du inden to Dage spore Bedring.

Mod Hudlæshed.

Sæt hver Morgen under Sengen en Træstaal, fyldt før Solens Opgang af et rindende Vand.

Hundebid at læge.

Vask strax Saaret i din egen Urin og læg nogle af Hundens Haar paa Stedet; bad det derpaa flittigt i koldt Vand.

Mod Stik af en Gedehamms.

Knus nogle Fluer og læg dem paa det stufne Sted.

Imod Besvimelse.

Snid Patientens Hjertefinger eller berør den med en Guldring.

Sovesyge at helbrede.

Brænd nogle af den Syges Haar og hold ham det Brændte under Næsen.

Fregner at fordrive.

Smør Fregnerne med Frøleg.

Mod svulne Fødder.

Læg Lærreds Klude, fugtede med din Urin, paa Fødderne.

Mod Kolt.

Lad en Anden lægge sin blotte Haand paa dit Underliv, saa vil du strax spore Lindring.

Forstoppelse.

Stræl et Uble, strab det derpaa henad imod Blomsten og spis det Skrabebe.

Hæmorrhoider.

Spis fastende et Gaaseæg, som er kogt i siltende hentet Vand. Rid hver Morgen en Time.

Middel mod Koldpis.

Slaa en Knude paa venstre Side af din Skjorte.

Den engleste Syge.

Skjær paa en Fredag den Syges Negle paa Hænder og Fødder, først paa den højre Fod og den venstre Haand og bór derpaa et Hal i et Egetræ; læg alle de affkaarne Negle derind og slaa en Prop af samme Træ i Hullet.

Ringorme at fordrive.

Krabs det angrebne Sted op og smør det om Morgen med fastende Spyt og om Aftenen med Drevor.

Ligtorne.

Bind et Stykke Flæst paa Ligtornen og lad det ligge der nogen Tid; grav det siden ned paa et Sted, hvor det hurtig kan raadne.

Banfjrende Mødermærker.

Stryg med et Ligs Haand hen over Stedet, saa vil Mødermærket forsvinde.

Bestyttelse mod Smitte.

Bær et Stykke Græblingeskind paa den bare Krop, ba er du sikker mod al Smitte.

Mod hæftig Næseblod eller anden Blødning.

Lad en Draabe Blod falde ned paa en Edderkop og slip den derpaa løs. Et andet Middel: Bind en Snor fast om den lille Finger paa den Haand, der er mødsat det blødende Næsebor.

Mod Haandsved.

Gnid dine Hænder paa en Dørstolpe i et nyt Hus, i hvilket du endnu ikke har været inde.

Righoste at helbrede.

Tag en Sten af de, der ofte findes inden i Svampe, og hæng den om Barnets Hals.

Mod Orm.

Skær en Spytraad i Stykker af omtrent $\frac{1}{2}$ Tommes Længde, og giv Patienten dem paa Smørrebrød, naar Maanen er i Aftagende.

Hverdagssfeberen at fordrive.

Patienten skal, naar Anfaldet begynder, under fine Armfroge bære Havre, som derpaa faaes.

Mod Trediedagssfeberen.

Naar Feberen vil begynde, skæres i et varmt Brød et Hul paa den flade Side; deri helbes noget Brændevin og lægges saa varmt som Patienten kan taale det, med Hullet paa hans Nale. Brødet bliver liggende indtil Anfaldet er forbi, hvorefter det gives et Evin at æde.

Mod Fjerdedagssfeberen.

Herimod hjælper Lyngblomster, indsylte i Honning og Sukker, hvilket Syltetøj spises Morgen og Aften i 8 Dage efter hverandre ved tiltagende Maane.

Battersot.

Tag frist Alantæro (Inulia Hellenium), støb den og pres Saften ud; bland den derpaa med Honning, og tag daglig i 11 Dage, under Maanens Aftagende, en stor Spisestefuld deraf.

Blodspytning.

Spyt 3 Gange Blodet i en tæt Afstræes-Bøsse, hvori er kommet noget pulveriseret Kobber- eller Jern-bitriol, som er faldet fra hinanden i Barmen.

Lungesvindst.

Rog et Stykke Svinetjød i Patientens Urin saalænge til Urinen er svunden, gjentag det derpaa endnu 2 Gange

og giv Rjødets til et graadigt Svin. Dette bliver maaste
sygt deraf, men Patienten helbredees.

Blæresten.

Tag en Sten af Blæren af en Tyr, som er slagtet
i Majmaaneden, læg den i hvid Vin, som deraf farves gul.
Drik en Tidslang af denne Vin og erstat det Forbrugte
med en ny Tilfætning af Vin.

Døvhed.

I Majmaaneden børes et Hul i et Aftetræ, man stikker
et Rør deri og sætter et Rør 4—5 Dage derunder. Der-
paa sætter man den af Træet udløbne Saft i en Potte
over Ilden og naar Saften er bleven varm, holdes Øret
over den opstigende Damp. Paa samme Tid renses Mor-
gen og Aften Øret med en tilbannet Svamp, som er
døppet i Saften.

Podagra (Taagigt).

Brænd nogle Fruentimmerhaar, bland Afte med Svine-
fedt, og gnid dermed de lidende Dele.

Mod Blodgang.

Strø en Haandfuld Salt paa Patientens friske Ex-
krementer.

Buldne Fingre.

Stik den daarlige Finger en Stund i Øret paa en
Kat, saa vil Fingeren strax begynde at læges.

Mod Udtæring.

Du skal ved aftagende Maane die en ung Kone, som
har født en Dreng? spis hver Gang bagefter lidt Sukker.

Urtebog

eller:

**Kundskab om mange forskellige Urter og Planter
heldbringende Egenskaber og deres Brug til forskellige
Sygdommes Helbredelse.**

Hasseltræ (Corylus). Den røde Hinde, som findes mellem Skallen og Kjernen, indtagen i Cordendictband, er særdeles gavnlig mod Pleuritis.

Guldenkløver (Hepatica), brugt som Gurgelmiddel, er kølende i Halsbetændelse.

Gul Paasfeliilie (Narcissus luteus). Et Afkog deraf skal hjælpe til at fremfalde den standsede Maanedærensning.

Slaaentorn (Acacia germanica). Den udbredte Saft af Bærrerne i Høsten kommer i Ol, der berbed kommer til at smage af Vin og er gavnligt mod Durkløb og for stærk Maanedærensning. Blomsterne om Foraaret har derimod den Egenskab, at de, kogte i Ol, give Børnene en mild Abning.

Elletræ (Alnus). Naar man tager Elleblade, medens de ere fugtige af Dug, og lægger dem i Sovekammeret, fordrive de Lopper. Naar man skal gaa en lang Vej, lægges Bladene under Foden imod Hæde.

Afeleje, Blaatklover (Aquilegia) er anbefalet mod Stjorbug. Et Afkog af Frøet, indtaget nogle Dage ca. $\frac{1}{2}$ Kvintin, hjælper i Gulsot. Røddernes Saft bruges udbvendig mod Sturv.

Buffar (Asperula odorata), hvoraf de bekjendte Grønnefrandske bindes, siges at forhjælpe til en let Fødsel, naar de bindes under Fødderne. I varme Føddbade bruges de for at trække Blodet fra Hovedet.

Lusindfryd (Bellis). Naar man har Blegne i Munden, skulle de forsvinde naar man tygger Bladene af Lusindfryd.

Birketræ (Betula). Den Saft, som man om Foraaret ved Boring kan udbringe af Birken, hjælper imod Sten.

Solsikke, **Morgenfrø** (Calendula). Frøet afkogt bruges imod Orm.

Danskt Kommen (Carum), bruges imod Vinde.

Svaleurt (Chelidonium majus), den store Svaleurt. Saften bruges imod Ringorm udbortes.

Safran (Crocus). Den virker meget oplivende, men nydt i en stor Mængde fremkalder den Latterkrampe.

Storkenæb (Geranium), bruges mod sprukne Bryster.

Hyacinth (Hyacinthus). For dem, der ikke ynde stærkt Stjæg, skulle Rødderne, udblødte i Vin, naar Ansigtet besmøres dermed, kunne hindre Stjægets Vægt.

Lillie-Conval (Lillium Convallium). Blomsterne bruges i The mod Hovedsvimmel og Epilepsi.

Klinte (Nigelastrum). Dens Rod er hypperlig mod Næseblod, naar man holder den under Tungen.

Nakande (Nymphæa). Af Blomsterne tilberedes en Olie (Oleum renuphorium), som ved Indgnidningen skal stille heftig Hovedpine. Samme Olie har været brugt til Indgnidning over Lænderne og Ryggen imod heftige Pollutioner (Sædudgydelse).

Pion (Pæonia). Blomsterne anvendes imod Epilepsi.

Musepære (Pilocelle). Naar man koger Rødderne i Vand, afgiver dette et godt Gurglevand imod Drøblefald.

Hylb (Sambucus). Et Vinfløde dyppet i Hylbevand og lagt paa de af Rosen angrebne Steder virker helbredende. Hyldeblomstthe er som bekendt sveddrivende.

Baldrrian (Valeriana). Et Afkog af denne Urt i Vin er holdt for gavnlig mod Gulsot og Kolbpis.

Marts-Viol (Viola Martia). Dens Frø er tjenligt imod Sten. Violblomster anvendes ogsaa til Krypderposer.

Alm (Almus). Den vel rensede Rod, kogt i Vin, helbreder brændt Skade.

Abrod (Abrotanum). Frøet anvendes stundom kogt

i Vand som Ormemiddel. Abrod lagt imellem Klæderne, bevarer mod Møl.

Malurt (Absinthium). Den er bekjendt for sine mavestyrkende Egenheder. Mod Søsøge skal Malurt i Brændevin være virksom.

Calmus (Acorus) bruges forhen meget mod Koldfeber og Angstelse.

Hvidløg (Alium). Røgt i Mælk, som indgives ved aftagende Maane, er den et udmærket Middel mod Orm.

Althea (Althæa). Bruges som bekjendt til Brystsaft. Røgt i Vin eller Mjød (eller knust deri) have Blomsterne en saarlægende eller blødgjørende Kraft.

Dild (Anechum). Dild med Blomsterne ved, naar den hænges op ved Sengen, er af søvndyssende Virkning.

Angelica (Angelica). Skal være god imod Mordersøge. Ogsaa tygges den for at fordrive ilde lugtende Aande.

Annis (Anicum). Fordriver Vinde. Røgt i Mælk skal den kunne lindre Brystsmerte og Fortjælelse.

Bynke, Graabønne (Artemisia). Brugt i varmt Fodbad tjener den til at fremkalde standset Maanedærensning. Ogsaa mod Afkræftelse kan den bruges til Urtebade.

Havre (Avenas). Dens Brug er bekjendt ved blødgjørende Omflag, ligesom den ogsaa er et hyppeligt Næringsmiddel i Skikkelse af Havresuppe for Syge og Svage.

Balsam (Balsamita). Blandet i Mjød er den et Ormemiddel. Mange strø den i Sygebærelset for at modvirke Stadelig Dunst.

Rødbede (Beta). Naar Roden koges med Bladene og lægges paa Frostblyder, virker den fortrinlig. Naar man snuser den op i Næsen mod Forstoppelse, hæves denne, men man maa ikke overdrive Brugen heraf. De grønne Blade bruges ofte med Held til at rense og læge Benstade.

Betonie (Betonica). Den skal have en særdeles helbredende Kraft.

Corbendict (Cardus Benedictus). Bruges som The mod Koldfeber. Frøet i Vin fordriver Vinde.

Nellike (Caryophyllæsis flos). Blomsterne, kogte som The, skulle helbrede Kramper, Stjælven og Hjertebanken.

Kamelblomst (Chamæmeleum). I Bade bruges den mod Mordersøge. Dens Brug er iøvrigt bekjendt nok.

Rjørvel (Chæropyllon). Den er god imod Hoved-
værk. Pulveriseret Rjørvel-Frø indgnides mod Stensmerter.

Stærnthude (Cicuata). Bruges kun udbortes. Skal
kunne fordrive Mælken i Kvindebrystet, naar Barnet er dødt,
men man maa dog hellere dertil bruge Saften af Cichorie.

Stekurt (Cachleria). Saften, som udbpresses, er
mavestyrkende og særdeles gavnlig mod Stjørbug.

Agurk (Cucumis). Saften af de raa Agurker siges
at være god imod Gulsot, ligesom man tidt paa Landet
i Feber giver den Syge imod den plagende Tørst en
Ske Agurk i Munden.

L yng (Erin). Bruges i Jylland flere Steder mod
Ledegigt.

Fennikel (Fæniculum). Fennikel-Frø virker be-
roligende, er godt imod Vinde.

Jordbær (Fragaria). Jordbær i Vin er et for-
trinligt opløsende Stenmiddel, og opløser ligeledes Vin-
sten paa Tænderne.

Ulf (Traxinus). Frøet bruges imod Battersot. Imod
for stærk Fedme bruges at indtage daglig 3 Ulfblade i Vin.

Stræppe (Lapathum). I „Flora Danica“ om-
tales Stræppen blandt Andet saaledes: „Nogle ere der,
som lære, at dersom Frøet af den samme Art bliver bun-
det paa de Kvinders venstre Arm, som ere ufrugtsomme-
lige, saa gjør det, at de samme blive betvemme til Frugt-
sommelighed.“

Hvid Lillie (Lilium album). Roden af hvid Lillie
stegt med Hvidløg og derpaa udblødt i Vin, afgiver et
udmærket Stjønhedsmiddel.

Peberrod (Raphanus Rusticanus). Er meget
tjenlig mod Stjørbug.

Brombær (Rubus). Blade og Kviste kunne af-
toges til udbortes Brug mod Gnat. Naar man udbløder
Bladene i Vand, bliver Haaret sort, naar man vasser sig
dermed.

Salvie (Salvia). Til Gurglevand anvendes Salvie,
naar man har Halspine. Man paaftaar, at Salvie, kogt
med lidt Salt og drukket ca. $\frac{1}{2}$ Pot skal kunne hæve
Ufrugtbarhed hos Fruentimmer. Udblødt i Vin og brugt
som Bassevand, hjælper den mod Skjælven og Rysten
paa Hænderne.

Brændenælde (*Urtica*). Et Afkog af Frøet er særdeles tjenligt for Trangbrystige og mod den langvarige Hoste. Imod Gulsot tjener et Afkog af Rødderne. Røgte Nelder lagt paa Koldbrand, mildner Smerten, især naar man tillige giver Patienten Suppen deraf at drikke.

Enebær (*Juniperus*). Man bruger at røge med Enebær under epidemiske Sygdomme, da de rense Luften paa usunde og fugtige Steder. Som urindrivende kommes de paa Brændevin, men mod Stensmerter bør man ikke bruge dem uden en fornuftig Læges Raad.

Eg (*Quercus*). Algerntaffe er bekjendt mod Kirtelsyge og det hvide Flod (*flour albus*).

Oldtidens hemmelige Bog.

Funden i en udtørret Brønd i Aaret 1226.

Hvorved et Menneske sættes istand til at udrette Ting, som ellers forekomme umulige og usandsynlige.

Disse Blade ere fundne Aar 1226 og have været i forskjellige Gjeres Hænder, men Aar 1790 bleve de stjaalne af en Zigeunerbande og ere først Aar 1832 leverede til en meget gammel svensk Bonde paa en Rejse i Finmarken. Samme Bonde blev 110 Aar gammel og døde 1849.

Tvinge en Tyv til at bringe det Stjaalne tilbage.

Læg et frisklagt Hønsæg i Tyvens Navn, bind en grøn Silketraad derom, og læg det, ogsaa i hans Navn, i Høet Afte. Fra dette Øjeblik har Tyven ingen No, hvor han gaar og staar, og vil tilsidst levere dig Rosterne tilbage.

Lade en Tyv vise sig i Drømme.

Vind om den venstre Arm Hvidløg og Brød, naar du gaar tilfængs, saa vil Tyven vise sig for dig i Drømme,

men du maa ikke, idet du vaagner, gnide Baghovedet med dine Hænder.

At frembringe varig Kjærlighed hos Ægtefolk.

Bered af Turtelduens Nyre og den hvide Villies Rødder smaa Kjæbboller, og giv de uenige Ægtefolk dem at spise.

At blive meget stærk.

En Flaske god rød Vin gjemmes i en Myretue og man lader den ligge der i et Aar. Derefter tager man den ud og drikker jævnlig af Vinen, hvorefter Ens Kræfter paa en mærkbardig Maade ville voxe.

At kunne se i Mørke.

Stryg Djenlaaget med Blodet af en Flagermus.

Prøve af en Kones Trostab.

Naar hun sover, hæng da en Magnetsten over hendes Hoved, eller læg en Diamant ved hendes Side. Er hun dig tro, vil hun omfavne dig, i modsat Fald vil hun springe ud af Sengen.

En høj Alder at opnaa.

Sent om Efteraaret opgraver du Jorden omkring en frisk Eg, saa at nogle Rødder blottes. Du borer nu i disse og anbringer smaa Rør, hvorunder skal stilles skjulte Krutter og Jorden atter jævnes ovenpaa. Om Foraaret skulle Krutterne graves op, og ville da findes fyldte med Eggesaft; denne affies for at blive rensket, og hver Morgen skal du da fastende indtage en Skefuld af denne Saft, som vil gjøre dig stærk, sund og sætte dig istand til at opnaa en høj Alder. Træet derimod visner hen.

At finde et Lig i Vandet.

Et Brød, som fastes i Vandet, vil drive efter Liget og standse, hvor det ligger.

Ikke at kunne bringe en stjaalen Hest af Stedet.

Læg Hestens forladte Sadel og Seletøj i en Vagerovn og lad Ovnen blive tilluftet.

Rundstab om, hvilken Kornart der vil blive bedst det kommende Aar.

Den 8de Juli lægges af hver Kornart nogle Korn i

Jorden; den 20de samme Maaned ses de efter, og de, som da ere bedst fremme, vilde trives bedst de følgende Aar.

Et goldt Træ at gjøre frugtbringende.

I Februar og November Maaned skal du pisse det med tynde Rjæppe, saa vil de dovne Bædsfer komme i Omløb og erstattes ved friske.

Fuglene at afholde fra Sæden.

Du bør saa henad Aften og lade Sæden ligge ubesøkket Natten over; derefter skal du harve den ned før Solens Dpgang.

Bilddt at afholde fra Ageren.

Man tørrer nogle Hunde-Ekstremiteter, knuser dem og blander dem med Sand; derpaa strøer man det Hele ved Agerstjellene.

Kaalorme at fordrive fra Kaaalen.

Redgrav midt i Ageren et Hareben.

At være heldig i Gisseri.

Læg Maddingen ved Kampher før du bruger den.

Myrer at fordrive.

Læg Fiskeindvoide i Tuerne.

Støbe Rugler, som træffe Alt.

Ved Støbningen skal du komme et Hvedekorn i hver Rugle.

Krudt, som ikke kwalder.

Imellem det Krudt, man tilbereder, skal kommes stødte Hundefnolter.

At træffe godt, naar man skyder.

Bland Hjertet og Leveren af en Flagermus mellem Krudtet, naar det tilberedes.

At knopper paa Blomster ikke stades af Frosten.

Man binder et Toug af snoet Straa om en Gren og lader det hænge ned i et under Træet staaende Aar, fyldt med Vand.

At gjøre en Hest modig.

Man tørrer Nettet, hvori et Føl har ligget, pulveriserer det og giver Hesten 2—3 Pulvere deraf.

En vild Hest at tæmme.

Naar Hesten bliver floet, puttes en lille rund Flintesten i Dyrets Øre; hold det tilsluttet og klap Hesten.

At en Hest løber godt.

Hæng en Ulvetand om dens Hals.

Beskyttelse for en Hest mod Flue- og Bremsestik.

Ryk noget Hamp op og gnid Dyret dermed.

Saddelryk hos en Hest at læge.

Man forer Sadelen paa den indvendige Side med Lærred, som er dyppet i tidlig Frøleg.

Orm hos Heste.

Af de Orme, der kommer fra Hestene, skal man tørre og pulverisere nogle, og give dem ind med Brød.

Stædighed hos Heste.

Giv Hesten en Tømme af Ulvestind.

Naar Koen taber Mælken.

Giv den af sin egen Mælk at drikke.

En Hund at vænne til sig.

Spyt Hunden ofte i Gabet.

Hvilken Hund der er den bedste i et Kuld.

Den bedste er den, som Moderen først henter, naar man har lagt dem tilside, eller den, der sidst faar sit Syn.

Uden Modbydelighed at vænne sig til Synet af Ratte.

Bær i længere Tid nogle Rattehaar paa den blotte Arm.

En Kat at vænne fra at stjæle.

Man klipper dens Stjæg af, men den fanger da ikke Mus mere.

At en Kat ved Flytning ikke deserterer.
 Vær den baglænds ind i den nye Lejlighed.

En Hane at trykke fast til Stedet.

Sæt Hanen paa et Bord, tryk dens Hals og Hoved helt ned imod Bordpladen og skriv med Kridt en Streg over dens Hoved, Kam og Næb og ud paa Bordet i Et, saa vil Hanen blive ubevægelig i den angivne Stilling, naar man langsomt tager Haanden bort.

At Næven og Maaren ikke kommer i Høns- og Dueslag.

Hæng et Stykke Ulbessind for Indgangen.

Fordrivelse af Røtter og Mus paa en Dag ud af et Hus.

I Forsommeren indsamler man noget Hundetungeurt (Uldborrer), naar den er i sin bedste Kraft, knuser Stilkene og kaster dem paa de Steder, hvor Røtterne ere, saa flygte de alle inden Dagen er omme, da de ikke kunne taale Lugten af denne Urt, der endog, naar den lægges i Skibe, driver dem til hellere at styrte sig i Vandet, end at blive i dens Nærhed.

At vaagne til hvilken Tid man bestemmer.

Læg saa mange Laurbærblade under Hovedet som du vil sove Timer, da vaagner du præcis.

Lytte at saa.

Naar man vasser Hænderne i Regnbånd, der er opsamlet i en Hjernekål, da opnaas Lytte.

Fisk, Fugle og andre Dyr at fange med Hænderne.

Alf smaat hakkede Krageøjne (de kunne faaes paa Apotheket) bagt i Brød bliver de svimle og kunne tages med Haanden.

At bevirke at et Menneske falder i Søvn ved Bordet.

Rom pulveriseret Haregalde i hans Vin, og naar du vil vække ham igjen, held ham da Eddike i Munden.

Middel mod at blive beruset.

Spis om Morgenen 7—8 bittre Mandler, saa kan

du ikke blive beruset den Dag om du end drikker nok
saa meget.

Et Selskab at beruse uden skadelige Følger.

Bland Napøfæd er Hyldevand i deres Vin.

Mod Viindranteri.

Oprids om Sommeren nogle Vinstofte, og den Saft,
som du faar ud deraf, skal du lade Dranteren drikke.

At et Kreatur følger dig allevegne.

Hæng det en Krands om Halsen af hvidblomstrende
store Nælder.

En Brædder at vænne af med at stange.

Bor den et Hul gennem Hornet tæt ved Øret.

At ingen Hund skal bide dig.

Saa snart du ser en Hund fare imod dig, da læg
Tommelfingrene ind i Hænderne og luk dem.

At Mus ikke gnave i Bøger.

Stil et Glas fyldt med Vand i Bøgernes Nærhed.

Faarekylinger at fordrive.

Sæt Græshopper ind i Huset, saa vil Faarekylingerne
snart flygte, og Græshopperne ville af sig selv forlade
Huset.

Kornorme at fordrive.

Iblandt de hvide Kornorme skal man sætte jorte, og
naar disse da beholde Bladsen, skal man fordrive dem
ved at sætte Skovmhrer iblandt dem.

Imod Mareridt.

Bred et hvidt Gedefind over Sengen.

Sin Rydsthed at bevare.

Bær en Ring med Jaspiis eller Topas paa din
Finger.

At blive elsket af et Fruentimmer.

Bær Gilgenrod (*Calendula officinalis*) hos dig i et
violet Silketørklæde.

Den tabte Manddom at gjenvinde.

Fyld en Pennepose eller udhulet Rød med Mercurium vivum, klæb Hullet deri vel til med Vok og læg Penneposen eller Rødden under Dørtærskelen, saa vil det hjælpe.

En Elstovsdrik, hvorved man kan tvinge En til at elske sig.

Skær et Vble i 16 smaa Stykker; bind det under din venstre Arm, naar du gaar tilfængs, og tag i det Samme ind at svede paa; du vil da om Morgenens finde, at Vblestykkerne ere trykkede aldeles ud i Et, og Sveden godt indtruffet i det Hele. Held nu en Snaps god Rom paa dette, og lad det staa i 24 Timer, affi det da, lav et Glas Punsch af Rommen og giv Personen det at drikke, saa vil han eller hun fra dette Øjeblik fatte Kjærlighed til dig.

Urter at saa til at vore op i 4 Timer.

Man lægger Urterne i varm Bomolie og lader dem ligge i 9 Dage, saa vil de, naar man saaer dem, spire frem i saa Timer.

Hvorledes et Fruentimmer skal erfare, naar hun skal giftes.

Tag et Vlglas og en Fingerring, stik en Ende Silke i Ringen og lad dem hænge ned i Glasset omtrent midt i det. Ringen vil da begynde af sig selv at svinge frem og tilbage; og saa tidt den slaar imod Glasset, saa mange Aar vil det vare inden Fruentimmeret skal giftes. Vedbliver Ringen at ghyge uden at støde mod Glasset, saa bliver hun gift inden et Aar eller aldrig.

Alt-en Kone fortæller sin Mand Alt i Søvn.

Skriv din Kones Navn paa en Lærreds Lap og læg denne tilligemed Leveren af en Hane under hendes Hoved, uden at hun veed det, saa siger hun dig Alt, hvad hun veed, naar du spørger derom.

Alt bevirke, at en Husfru bliver dig tro.

Giv hende paa Bryllupsdagen, uden at hun veed deraf, Hjertet af en Turteldue at spise.

Kunsten

at udtyde Skjønhedsmærker hos Damerne og deraf bestemme deres Sindelag og Skjæbne.

Skjønhedsmærkerne, som fortrinnsvis lade sig se paa Damernes fine og hvide Hud, ere, som betjendt, mørke Pletter, som kunne forekomme paa alle Dele af Legemet.

Hos gamle Fruentimmer udarte de stundom til stygge Vorter; hos Yngre tjene de snarere til, endnu mere at forhøje Skjønhedens Glands og erholde derfor ogsaa Benævnelsen Skjønhedsmærker.

I fordoms Dage betjente Damerne sig endogsaa af smaa Plasterlapper til at erstatte Skjønhedsmærkerne, naar de manglede.

Men man mærkede ikke blot, at de tjente til at give et smukt Ansigt nye Ynder, men at de ogsaa virkelig stode i Forbindelse med Damernes Sindelag og Livsskjæbne. Allerede den lærde Melampus udarbejdede en lille Afhandling over dette Emne, som endnu den Dag idag vilde fortjene Alles Beundring, hvis ikke den store Clair havde overtruffet ham ved sine skarpsindige Jagttagelser, hvorved han afflører den Hemmelighed at udfinde Damernes Sindelag og Skjæbne af benævnte Mærker, hvilke ogsaa have Betydning hos Mændene.

Ingen Dame, som bærer sit Skjønhedsmærke paa Underlivet, skal kunne modsiges den Paastand, at hun finder sin største Fornøjelse ved et rigt besat Bord; og hun kan taale en god Portion Vin, hvis dette Sted er bedækket med Haar af samme Farve som Hovedets.

Et saadant Mærke paa en Mand's Underliv er Tegn paa en fortræffelig Appetit; de største Fraadsere berømme sig af en saadan Udmærkelse.

Den, som bærer dette Baaben paa Lænden, skal komme

i usle Omstændigheder; men den, som har det dobbelt, skal i det 40de Aar komme til Rigdom.

Har et Fruentimmer det i Armhulen, lover det hende et godt Parti med en tjenstagtig Mand; og det samme betyder ogsaa for Manden, at han skal blive Herre i sit Hus.

Ulykkelig den Dame, som bærer det paa en af Skuldrerne: Om ikke ved en tyrannisk Mands Ondskab, maa han dog for en eller anden Fejl sukke nogen Tid i Fængsel, og det længere, hvis Mærket er aldeles haarfrit, end om det er bedækket med smaa Haar.

En Dame med Stjønhedsmærke paa Skuldrerne behøver ikke at frygte for Indespærring, men hendes Kjærlighed til Ensomhed skal unddrage hende Verden, for at hun desto mere uforstyrret maa kunne nyde Nødhedernes Behagelighed.

En Dame med Stjønhedsmærke midt paa Brystet, vil med Møje erhverve sig Rigdomme, hvis det ikke er prydet med smaa krusede Haar, og hun vogte sig vel for at fornærme dem med en Sag, hvis hun ikke selv vil blive sin Lykkes Forstyrret.

Paa højre Side af Brystet er det et Hæderstegn, hvor med sjældne Talenter eller ædelmodige Handlinger forkyndes.

Paa den venstre Side er det et slemt Tegn til Grubleri og Melankoli.

Paa Hjertegruben betyder det Ondskab; og er det haarrigt, Ubestandighed, Forræderi og Troløshed.

Mærkelig er den Omstændighed, at et dobbelt Mærke paa dette Sted ikke antyder noget Værre, da det blot henpeger til sandselige Udsvævelser i Forening med det forrige.

Øverst paa Panden skal det opfylde deres Ønsker, som hige efter Statte og Gresposter.

Midt paa Panden berettiger det til den Agtelse, som Velstand gjør Forbring paa.

Paa venstre Side af Panden er det et slemt Forbud, Fattigdom og Foragt er dets ubehagelige Følge.

Øverst paa en Kvindes Pande forsynder det en Amazones Heltemod, som skal forherlige sig ved berømmelige Krigsbedrifter.

Paa Midten betyder det en god Husholdersteds Egenstaber. Man har ogsaa mærket, at Fruentimmer, som steg

til Anseelse og kom i Høfster's Gunst, bare dette reftermanderede Tegn midt paa Panden.

Om det ogsaa ligger nedenfor Midten paa højre Side, ser man det dog gjerne; thi her lover det milde Døder, der forsikre om Egetestabets sande Lykke.

Som et frygtbringende Tegn viser det sig paa den kvindelige Pandes venstre Side. I dets Følge ser man Dødragtens, Utrofastens, Hadets og Hevnlystens Plageaander.

Paa Djenbrynenes Skjønhedsmærker kjender man de Menneſter, som ere bestemte til lange og heldige Rejſer, og som flere Gange ſtulle løbe i Egetestabets Havn.

Et Skjønhedsmærke mellem begge Djenbrynene betragtes som en god og rig Skjønheds Prydelse.

Er et Fruentimmers Dreſlip plettet, ſaa er det ogsaa almindelig Tilfældet med en af hendes Fødder. Et ſaadant Fruentimmer ſkal vide at beholde ſit gode Nygte deſtomere ubefſtaaret; hun ſkal være ſin lykkelige Mand's Stoltſhed.

Med et Skjønhedsmærke paa Halsen har man ſaa om at gjøre ſtor Lykke.

Ser man en Række af tre Skjønhedsmærker, lig et Perlebaand omkring en Hals, ſaa har man et Fruentimmer for ſig, ſom ikke er ſaa nøjeregnende med Døden og ſom ikke lettelig forſmaar et Middel til at berige ſig.

Sjelden ſkal man høre om en af de ſandſelige Nydſelſers Præſtinder, at hun uden dette Tegn har funnet lebe i Overflod ved ſine forſørfte Kunſter.

En Plet i Raffen, midt imellem Ørene, er et langt ſarligere Tegn. Den hermed beſmudsede ſtyer ikke de utiladeligſte Midler til at ſammenſtrabe Penge og ſkal vanſkelig undgaa Uheld og Sorg. Maatte dog hver Dame, ſom bærer dette ulykkebudende Tegn, lægge Advarſelen paa Hjerte og vaage over ſine hemmelige Tilbøjeligheder.

En lille Plet paa Næſen forraader tilligemed tøjleløſe Begjærligheder, ogsaa en Plet paa ſkjulte Under. En lille Plet paa Næſen, men ſom er ledsaget af lignende paa en Skjønheds Mund, afgiver den Forſikkring, at hun blotønſter at blive lykkelig i en Mages eller Elſters Arme.

Uſormodede Ulykkeshændelſer ere de forbeholdte, ſom ere tegnede paa højre Kind. En inderlig Kjærligheds Saligheder lykkeliggjøre dem, ſom bære Mærket paa den venſtre Kind.

En Plet paa Læberne er den Glades Stempel.

Med en Plet paa Tungen kan enhver Dame haabe, at hun ikke skal offre forgjæves Sukke paa Kjærlighedens Alter.

Med en Plet paa Tungepidfen skal hun slaa Enhver paa Flugt, som vil skaane sine Øren, og hun vil spille den første Rolle imellem snakkeshge Lanter.

Ganste anderledes forholder det sig med en Plet, som viser sig under Tungen. Et saaledes tegnet Fruentimmer vil opføre sig klogt og ærbart, skal vide tilbørligt at stille det Onde fra det Gode og højt agtes af hver Retsindig.

Med en Plet midt paa Hagen ere de tegnede, som skulle have den Lykke at finde en rig Skat.

En Plet paa højre Side af Hagen bebuder en rig Arb; paa venstre Side en uheldig Proces.

En Plet paa venstre Haand er Tegn til mange Børn, og paa den højre til en silbig Død.

Pletter paa Fingrene ere hos Forstandige almindelige.

Ogsaa de hvide, røde og sorte Pletter, som saa talrige findes paa Fingerneglene, have deres Betydning.

Ere disse Pletter hvide, saa betegne de i Almindelighed Tvivlraadighed og Forlegenhed i forekommende Tilfælde. Men ikke de hvide Pletter paa Pegefingerens Negl, thi disse antyde en entreprenant Mage, som belønnes med forønsket Held.

Ere de sorte, saa bebude de natlige Forstrækkelser og Farer. Men sorte Pletter paa Tømmelfingerens Negl betyde latterlige Forstrækkelser for indbildte Farer.

Ere de røde, som er noget sjældent, saa bebude de Ulykker og uretfærdige Forsølgelser. Men de røde Pletter paa Lillefingeren tjene igjen til Trøst, at disse Lidelser kunne skulle blive af kort Varighed og være Forløbere for stor Glæde. Røde Pletter paa Langfingeren hentyde paa en Proces, som vel kan foraarsage mange Ubehageligheder, men ikke kan tabes.

Pletter, som ere saa rene og hvide som Sne, love Alt godt og lykkeligt.

Et særdeles heldigt Tegn give disse Pletter paa Ringfingeren. Her love de ogsaa alle Kjærlighedens og Omhedens Behageligheder, samt Besiddelsen af et Hjerte, som kjærlighedsfuldt skal imødegaa Eders inderligste Ønsker.

Et Stjønhedsmærke paa Knæet forsikrer hver Dame om, at hun skal blive elsket.

Et Skjønhedsmærke paa en Dames Fødder er et sikkert Kjendetegn paa, at hun skal blive en Mages Lykke.

Ikke saa behagelig er Betydningen, hvis det ligger under en Dames Fødder; her forraader det en lidenskabelig Dandsferinde eller en Ødeland, som forpøder sin Mandes Indkomster ved Baller og Selskaber.

Et Skjønhedsmærke, som ligner en Violblomst og ligger over Hjertet, er et Tegn paa from Ustyld. Den Skjønne, som bærer dette Tegn, vil før lade Livet end hun vil bryde de ægtefællelige Pligter.

Paa ethvert andet Sted ses ogsaa denne Blomst gjerne; den pryder kun Damer, der ere sædelige, elskværdige og skjønne.

Er Nogen tegnet med et grønt Blad, saa kan det blot være en politisk Randestøber, en Pedant eller Uroftister.

Dersom dette Tegn findes paa Hjertegruben, saa betyder det Fornøjelse i Landlivet og lykkelige Anlæg til de skjønne Videnskaber og Kunster.

Et Fruentimmer er trættelær, dersom hun paa Ryggen bærer Billedet af en Vindrue, og har hun det paa Underlivet, saa er hendes gode Rygte i Fare.

En Jomfru, som er tegnet med en Figur, noget lignende et Dyr, skal først gifte sig i de modnere Aar, og det med en Embedsmand, og vil blive gammel. Hun skal begrave denne Mand og tage en anden, hvis hun har en saadan Figur paa Høften.

Men en Jomfru, som paa noget Sted er tegnet med Figuren af et Mineral, skal meget tidlig træde i Ægteskab, og deri finde al huslig Glæde.

En Dame, som bærer et Skjønhedsmærke paa Panden, et andet paa Tungen og dølger et tredje paa et hemmeligt Sted, er begavet med alle en talentfuld Skjønheds Fortrin i den nærmeste Forbindelse med Mildhedens Ynde og alle indtagende Egenheder, som gjør selv Alderdommen elskværdig.

Forvarsler.

(Disse ere af meget gammel Oprindelse, og det er en Selvfølge, at man ikke skal stole paa deres Holdbarhed; de stamme fra Overtroens Dage; men da man tidt i Selvfab driver Spøg med dem, anføres de her til Tidsforbriv).

- 1) Klør dit højre Øje, faar du Modgang eller Fortræd.
- 2) Klør dit venstre Øje, betyder det Glæde.
- 3) Klør din højre Haand, saa kommer du til at give Penge ud.
- 4) Klør din venstre Haand, faar du Penge om kort Tid.
- 5) Synger det for dit højre Øre, bagtales du af Uvenner (eller Venner?).
- 6) Synger det for dit venstre Øre, spørger du Ngt.
- 7) Klør din Næse, faar du snart Fremmede.
- 8) Naar din højre Kind blusser, bliver du rost.
- 9) Blusser din venstre Kind, møder dig noget Ubehageligt.
- 10) Blusser begge Kinder paa engang, skal du vogte dig den Dag for at komme i Trætte med Nogen.
- 11) Klør et Fruentimmers Hage, spørges et mandligt Dødsfald.
- 12) Klør dit Øre, vil du spørge et kvindeligt Dødsfald.
- 13) en „Høvlspaan“ i Lyset betyder Dødsfald.
- 14) Falder en Sæg eller Knib paa Spidsen, spørges snart Splid eller Spektakel.
- 15) Derfom en Vortreffende vender sig om eller gaar tilbage, antages det, at han ingen Nytte faar af sin Rejse.
- 16) Kender du en halv Hesteflo, betyder det Lykke.
- 17) Kryber en lille Edderkop paa dig, betyder det ligeledes Lykke.

18) Naar Nogen har kjøbt en Vigtrands og ved sin Hjemkomst uforbarendt lægger den paa Ens Seng, antog man forhen, at Sengens Gjer vilde dø først af Familien.

19) At have en saakaldet „Christi Bloddraabe“ i Huset, skal ikke være heldigt.

20) En Myrthe skal det samme være gjældende om.

21) Dersom Nogen Juleaften slukker et Lys ved Bordet, skal det betyde Dødsfald inden Aaret er omme.

22) Sidde 13 tilborbs, vil En af dem dø inden Aar og Dag. Man ser dog jævnlig, at dette ikke sker.

23) Paa en Mandag, siges der, skal man ikke begynde noget Vigtigt, som man ønsker Held med.

24) En Torsdag er derimod i saa Henseende heldig.

25) Tuder en Hund opad et Hus 3 Gange, paastod man i gamle Dage, vil der snart indtræffe Dødsfald der.

26) Det skal ikke være godt at tage Knappenaale op af Gulvet om Mandagen, men derimod om Lørdagen.

27) At klippe sine Negle skal ikke være godt om Søndagen.

28) Naar man klipper Haar, skal man omhyggeligt brænde det Afklippede, da det skal være skadeligt for Hovedet, om Fuglene bygge Rede af Haaret.

29) Naar Bruden ved Alteret taber Myrtekrandsen af Hovedet, anses det for et uheldigt Barsef.

30) Naar Nogen slaar en frugtstommelig Kone i Ansigtet med et Bær, et Dyr eller desl., bør hun tage sig til Høften, for at ikke det ved Skrækken fremkomne Mødermærke skal sætte sig i Ansigtet paa Barnet.

31) Spanierne have den Tro, at naar noget Vigtigt forberedes, og En isorvejen uden at tænke derover slaar et Par Tøfler eller Sko med Bundene imod hinanden, da vil Foretagendet mislykkes.

32) Naar der pludselig hos et Menneske, der ellers ikke er vant til at have Næseblod, falder 3 Draaber Blod, skal Vedkommende snart spørge Dødsfald.

33) At finde en Jirlløver ved et Tilfælde, betyder stort Held. Et Femløver er endnu bedre.

34) „Svensk Handfel“ anses af utallige Handlende for at være særdeles heldigt.

35) Mange anse en Krages Skrig, idet den flyver over et Hus, for et mindre godt Barsef.

36) At møde en gammel Kone strax om Morgen, naar man træder ud af sit Hus, holdes ligeledes af Mange for ikke at være heldigt.

37) At nyse paa fastende Hjerte skal være Varsel for Fortrædelighed inden Aften. Nogle sige, at man vil faa en Rus inden Aften efter Nysen paa fastende Hjerte.

38) „Morgenlatter giver ofte Aftengraad“, siger det gamle Ordsprog.

39) At slaa et Spejl istykker og navnlig at beholde Stumperne i Huset, giver Splid og Trætte.

40) Ligeledes er det meget uheldigt, naar Nogen kaster itubrudte Synaale i Huset.

41) Naar en Præst skal forrette Jordpaakastelse eller Beretelse et Sted, men træder ind hos en anden Familie, anses det for et uheldigt Varsel.

42) Dersom Nogen ved Bordet vælter et Saltkar, vil der snart blive Splid i Huset. Det samme vil indtræffe, naar Nogen er klobset nok til at sætte Fodtøj op paa Bordet.

43) Man vil have bemærket, at hvor der ligger en Døende, der skal Stueuhret kort før Døden gaa istaa.

Susbennen,

indeholdende alle Slags nyttige Vint for Enhver.

At borttage Sten fra Kjedler.

Bland $\frac{1}{2}$ Pd. smeltet Talg eller Fedt med $\frac{1}{2}$ Pd. Graphit og 2 Lod pulveriseret Trækul: fortynd det med lidt Olie og bestryg den varme Kjedel med denne varme Masse, da vil Stenen løsne sig, og ikke let komme igjen. Man kan ogsaa hver sjette Uge komme en Smule Zinkfloryd i Kjedlen.

Kryderipulver.

For at erholde et saadant, hvorved man paa en let Maade kan krydre Sauce, Ragout osv., sammenblander man 4 Lod Rjøffensalt, 2 Lod tørt malet Sennep, 2 Lod stødt Peber, 2 Lod reben Lemonasie, 1 Lod stødt Krydder nelliker, 1 Lod reben Mustatnød og $\frac{1}{2}$ Lod Cayennepeber. Denne Blanding forbares paa et meget tørt Sted i en Glaske eller Porcellainskrutte.

At sætte Glands paa gammelt Siltetøj.

Giv endel Raffegrums et godt Dpfog med Vand, si det klare af igjennem en Klud og opløs lidt arabisk Gummideri. Heri dypper man Siltetøjet, vrider eller trykker Vandet godt af det, og stryger det paa Brang siden. Denne Fremgangsmaade er dog kun anvendelig paa mørke Farver. Lyse Farver behandles paa samme Maade, men med rent Gummiband.

At lave en særdeles god Bouillon i $\frac{3}{4}$ Time.

Et halvt Pd. meget smaat skaaret Drekjød, Halvdelen af en Høne, der ligeledes er skaaret i smaa Stykker samt $\frac{1}{2}$ Pot Vand bliver saa hurtig som mulig bragt i Kog; derpaa stummer man det; en ituskaaren Gulerod, et Løg og noget Salt kommes deri, et tæt sluttende Laag lægges paa, og over dette et vaadt Klæde, som, hvergang det bliver hødt, paany maa dypes i koldt Vand for at Bouillonnen og dens Aroma ikke skal dunste bort. Naar den har kogt i $\frac{3}{4}$ Time kan man tage den af Ilden, og fier og serverer den som særdeles velsmagende.

At faa gult Rinned hvidt igjen.

Rinned, som ved at ligge altfor længe eller i for hødt Vand er blevet gult, udbløder man i et Kobberkar, som er fyldt med Rjærnemælk; lad det ligge deri omtrent 8 Dage og vask det ud med lunkent Vand og Sæbe.

Middel mod Rust.

Dette Middel er kun lidt bekjendt, men er probat. Man hælder $\frac{1}{2}$ Pd. ulæstet Ralk i en Fjerdedel Vand. Dette lader man staa indtil den øverste Del af Væsten er ganske klar, derpaa hælder man denne af og rører noget Olivenolie sammen med Blandingen, indtil den ser ud som smeltet Smør, der er bleven koldt. Med denne indgnider man de Gjenstande af Jern eller Staal, der skulle opbevares og svøber dem derpaa ind i Papir. Dersom man ikke kan indsvøbe dem i Papir, maa man smøre Blandingen noget tykkere paa.

Sølvstøj at rense.

Tag hertil 4 Dele Bibeler og 1 Del Vinsten, som æltes sammen med lidt Vand.

At rense dunkle og smudsige Vinduesruder.

Man afstjærer en Haandsfuld Brændenælde, som holdes inden i en Klud, dypper dem i Vand og overgnider Ruderne en eller flere Gange efter deres Smudsigheid. Naar de derpaa afsthyles med koldt Vand, ville de se ud som nye Ruder.

Muldbvarpe at fordrive.

Kog Valdnøddestaller i Olie, og læg dem i Jorden, hvor Muldbvarpen opholder sig.

Maaden at forbedre Lim.

Naar Limen er opløst og fuldkommen godt kogt, tilføjer man en Kvantitet Alun, men i smaa Portioner, fordi Limen ellers vil løbe af Potten. Det bedste Forhold er $4\frac{1}{2}$ Lod pulveriseret Alun til et Pund Lim.

Dette forbedrer Limen saaledes, at den ikke paa fugtige Steder trækker Fugtighed til sig, og det gjør den tillige langt mere bindende og hvidere.

At fordrive Bladlus fra Blomster og Midder fra Bærternes Rødder.

I Holland besprænge Gartnerne Blomsterne med et Afkog af Valdnøddetræblade, eller de grønne Skaller, der omgive Rødderne. Bladlusene, der befinde sig paa Blomsterne, dø strax efter den første Besprængning, og der ables ingen flere paa dem. — Ogsaa Midder, der opholde sig paa Bærtens Rødder i Urtepotterne, omkomme, naar man vander Jorden med dette Dekoft.

At Mælk ikke bliver sur om Sommeren.

Man opløser et halvt Lod Vinstensal (Sal tatari) i en Pot varmt Vand, og opbevarer denne Opløsning til følgende Brug: Naar man om Morgen har god Mælk, som man gjerne vil holde frisk indtil Aften eller næste Morgen, gyder man en Spisestefuld af den foranstørte Opløsning i hver Glaske Mælk, og hælder den en eller to Gange i den Tid fra et i et andet Kar. Paa denne Maade vil den holde sig uforandret, og Fløden stiger mindre op paa Overfladen. Fløden kan konserveres i flere Uger ved at koges tyk med fint hvidt Sukker.

At rense Glasflasker osv.

Lidt Saltsyre, fortyndet med Vand, heldes i Flasken, hvorved Smudsigheden opløses og kan udstyldes med Vand.

Mælks Sammenløbning ved Røgningen.

Man helder 10 til 15 Draaber flydende Vinsten (Oleum tatari per diliquium) i hver Pot Mælk og derpaa koges den, saa løber den ikke sammen.

Mod Møl.

Pulveriseret Violrod giver en behagelig Lugt iblandt Linseed, og Kampfer eller grovstødt Peber konserverer uldne Sager mod Møl.

En god Fiskeaddition.

Ved at besmøre Fiskeadditionen med Assa foetida eller andre aromatiske Substantier ville Fiske tiltrækkes fra en betydelig Afstand og sluges den begjærligt.

At bage godt Brød.

Mel, som æltes med Regnvand, giver en Femtedel mere Brød, end naar Utningen sker med Rilde- eller Flodvand.

Citrouer at opbevare.

De lægges ned i en ny Stenkrulle med Vand over og henstilles da paa et kjøligt Sted. Vandet maa hver 24 Timer ombryttes.

At befri Fugle for Utsj.

Man gjør Pindene, som Fuglene sidde paa i Buret, af Sivrør og forsyner samme med Indsnit. Deri trækker Utsjet sig og Fuglene blive fri.

Rødvinspletter at borttage.

Man bestryger Stedet med ren Bomolie og riber det forsigtig med Fingrene, udbreder Tøjet paa en Græsplet og lader det ligge 2 Timer i Solen, udbaster det derpaa med frisk Vand og saa med varmt Sæbevand, fortsætter dermed saaledes, som man plejer at gjøre ved Vaskning, og Pletten vil da være forsvunden.

Udmærket Blæk til Staalpenne.

$\frac{1}{4}$ Rvintin Fernille, 1 Lod grovstødt Galæbler,

$\frac{1}{2}$ Lod arabisk Gummi og 10 Lod Regnbånd sættes i 24 Timer paa en Flaske og omrystes nogle Gange.

At tage Blækpletter af Linned.

Man befugter Pletterne med rent Vand, derpaa gnider man dem med et Par Draaber Stedevand, og strøg der-
efter udbastes Stedet dygtigt med rent Vand.

Rit til Stentsøj og Porcelain.

Et Rit dertil faas ved Sammensmeltning af 3 Dele Svovl, 2 Dele hvidt Harpiz, $\frac{1}{2}$ Del Shellak, 1 Del Gummi Glami Mastix og 3 Dele fintreven Teglsten. Man varmer Karrene paa de Steder, der ere gaaede itu, og udbreder Rittet derpaa.

Eugelsk Kjød-Saltlage

bestaar af en Blanding af Salpeter, Kogsalt og Suffer.

Frosue Egg

gjøres spiselige, naar man blander noget frist Brøndvand med noget Salt og lægger Eggene deri.

Uldmousselin at vask.

$\frac{1}{2}$ Pd. frist Sæbe, $\frac{1}{2}$ Lod Terpentin, $\frac{3}{4}$ Lod Honning, 1 Lod Suffer og $\frac{1}{2}$ Lod frist Dregalde smeltes ved en jevn Varme over Ilden og heldes i en vaadgjort Staal til Afkjøling, hvorefter det anvendes som Sæbe til Uldmousselinet.

Rogning af Bergeusfist, Klipfist, Kaal osv.

Den ubehagelige Lugt, som altid følger med Rognin-
gen af disse Substantser, staffes bort ved at komme nogle Stykker nyligt glødede Trækul i Vandet.

Bonevort til Meubler.

Man kommer 4 Lod hvid Vort og 3 Lod Terpentin-
olie i en Lerpotte, som tilbindees med Strippapir. Denne sættes i varmt Vand eller paa en varm Kaffelovn saalænge, indtil Vortet er smeltet. Massen afkjøles, indtil den bliver

hvid og fast, og man kommer da 2 Lod stærkt Spiritus derpaa. Istedetfor Terpentinolie kan man benytte Lavedelolie, der giver en behageligere Lugt; men det er noget dyrere.

Pletvand til Klæde, Linned og Silketøj.

2 Lod fint flaaen Sæberod koges saalænge i 4 Vægle Vand, indtil det er indkogt til det Halve. Derpaa filtrerer man det, og tilsætter 1½ Lod Salmiakspiritus. Tinkturen gemmes i en veltilproppet Flaske. Naar man vil bruge det, kommer man noget af det paa Pletterne; naar det er trukket ind i Tøjet, børster man det omhyggeligt af med varmt Vand. Til Silketøj betjener man sig af en Svamp. Alle Slags Pletter af Olie, Harpiz, Fedt, Beg, osv. kunne paa den Maade staves bort af Silke-, Uld- og Bomuldtøjer, som ikke godt kunne taale at vaskes med Sæbe. Slige Stoffer kan man ogsaa vaske i et Afkog af ¼ Pb. Sæberod til 1 Pot Vand. Man vasker Sagerne deri ligesom i almindelig Sæbevand og skyller dem derpaa i koldt Vand.

Vask af Uldtøj.

Uldne Nattrøjer, Klokke, Strømper o. desl. krybe stærkt ind naar man bruger Sæbe dertil. Det er ikke Tilfælde, naar man i det Sted anvender en Opløsning af Soda.

Kraftbouillon.

I faa Minutter kan man forstærke sig den mest velsmagende Bouillon ved at komme magert, fint hakket Kjød i koldt Vand (af lige Vægt) og opvarmer det langsomt indtil kogning; efter nogle Øjeblikkes Forløb udbresses Saften. Derpaa tilsættes lidt Salt, og brunes med brun- kogte Løg eller brændt Suffer.

At vedligeholde Kartoflers Velsmag.

Man henlægger dem i en frostfri Kjælder i smaa Bunker og under hver af samme et lille Lag Træful. Derved forhindres de tillige i at flyde.

Ny Methode til Afkopiering af Tegninger.

Man lægger almindelig Papir over den Gjenstand

man vil aftage, og bestryger dettes Udside ved Hjælp af Bomuld med Benzin (en af de flygtigste, letteste Bestanddele af Stenfulstjæreolie), hvorved Papiret bliver fuldkommen gjennemfigtigt.

At forhindre Vand i Blomstervaser i at blive ildelugtende.

Man kommer nogle Smaasøm i samme.

Maade at rense harst Olie.

Lidt Salpeteræther (Spiritus Nitri Galci) blandes med den ufogte Olie, der betager samme enhver ubehagelig Lugt; naar den senere opvarmes, bliver den fuldkommen tør og ren. Nogle Draaber Salpeteræther, heldte i en med Olie fyldt Flaske ville for bestandig forhindre den i at blive harst.

Bildt bevares mod Forraadnelse

ved at fylde det med Træful.

Sveden Mælk og Bælling

kan man betage den stygge Lugt og Smag ved i samme at komme nyligt glødede og i Vand slukkede Træful i en Pose eller Klud.

Opbevaringsmaade af Æbler.

Frugten bliver hængende paa Træerne saalænge Bejret tillader det. Strax efter Afplukningen lægges de lagvis paa et godt udvasket og fuldkommen tørt Sted. Paa den Maade kunne de holde sig fuldkommen friske til Juni Maaned næste Aar.

Mod Fluer.

Skabe, hvori man opbevarer Kjød og andre Levnetsmidler kunne beskyttes mod disse Insekter ved at overstryge Skabenes Vægge med Laurbærolie.

Opbevaring af Ost.

Beskyttelse mod Maddifer sker bedst ved at lægge Osten i Humle, som tillige meddeler den en behagelig Smag.

Middel mod Rotter og Mus.

Man henlægger bitre Mandler, bestrøede med Mel, paa forskjellige Steder. Derved dræbes de sikkert og hurtigt.

Blækpletter

paa Gulvet aftages ved Hjælp af Salpetersyre, som er meget billig; til saadanne Pletter paa Linned benyttes derimod Syresalt, der er temmelig dyrt.

Pletter af Malerfarve

paa Klædestøj fjernes ved at bestryge samme med grøn Sæbe, som efter nogle Minutters Forløb afvaskes med varmt Vand.

En god Maskinsmørelse

har man i amerikanst Olie. En Maskine, der ellers behøver Smørelse 3 til 4 Gange daglig ved almindelig Olie, behøver kun 1 Gang af amerikanst Olie.

En Del nyttige Raad for Landmanden.

Middel mod Lus hos Faar, Heste og Køer.

Denne for Kreaturer besværlige Sygdom fremkommer enten af Samkvem med andre Dyr, som ere befængte med disse Insekter, eller ogsaa af urenlige Stalde. Man maa saasnart man mærker at Lusene tage til, flytte Dyrene i lyse og luftige Stalde og dernæst udvaske dem med Sæbevand, Afelub og Tobaksblade, dog ikke for stærkt.

Udelæggelse af Marksuegle.

Man lægger smaa Bunter vaadt Mos i Agerfurerne. Sneglene samle sig da meget talrig i Mosfen. — Man

udryfter dem daglig, ihjelslaar dem og lægger det paa ny befugtede Mos igjen paa sit Sted, saalænge Sneglene findes.

Rusten i Hestestalde

forbedres, naar man opstiller smaa Truge, hvori Savspaaner gjenneblødes med 14 Dele Vand og en Del Salpetersyre.

Sprækker paa Røernes Batter.

Som et Middel derimod anbefales det at gnide Sprækkerne med 3 Lod Theriak og dampe dem med Kamillethe.

Midder i Hvedemel.

Man lægger Tinfolie deri.

En Kur mod Trommesyge.

Saa snart man mærker, at et Hornbæg anfaldes af Trommesygen, tager man en halv Flaske Mælk, blander den med saameget fint pulveriseret Krudt, som der kan rummes i et Fingerbøl, og lader Kreaturet sluge det; derpaa stikker man en tynd Pind som et Bidsel i Dyrets Mund og befæster den paa begge Sider ved Hornene, lader Kreaturet løbe i et væk omkring, og det vil da snart uden nogen anden Hjælp blive befriet fra Sygdommen.

At befordre Faareuldens Vægt.

Naar Faarene klippes, vasker eller gnider man dem over hele Kroppen med Rjærnemælk, hvilket befordrer en stærk og frodig Vægt af Ulden paa Faar saavel som af Faarene af ethvert andet Dyr. De, som ej have Lejlighed til at anskaffe sig Rjærnemælk, kunne med Nytte betjene sig af anden Mælk, blandet med lidt Vand, og en stor Kvantitet Salt. Ved en ofte fornøjet Brug af dette Middel fordrives tillige Utøj og Udslet hos Faarene.

Imod Kornorme

er Humle et godt Middel, naar man nemlig lægger et godt Lag Humle under Kornet, naar det er kommet i i Stak eller under Tag.

Larvers og Insekters Udrøddelse af Frugthaverne.

Man lader Hønsene flittig løbe ind i Haven, hvor de ikke kunde gjøre nogen Skade, og opsamle Larverne, som falde ned fra Træerne eller selv søge ned paa Jorden for at forpuppe sig.

Blomster-Uhr,

hvorved Stævnemoder paa en for Mindviiede ubegribelig Maade kunne aftales.

En Grebe i Frankrig, som havde en særdeles smuk Datter, opdagede, at hun havde Kjærligheds-Forbindelse med en Borgermands Søn, hvilket var Greben meget imod, da hans Datter var bestemt til at ægte en Adelsmand. Han forbyd derfor alle Sammenkomster og Brevbærling mellem de to Unge og mente paa den Maade, at Kjærligheden skulde hændes af sig selv. Men efter nogen Tids Forløb opdagede han, at de endnu jævnlig kom sammen og det uagtet han var vis paa, at intet Brev eller mundtligt Bud var kommet til hans Datter. Det var ham derfor ubegribeligt, paa hvilken Maade de fik hinanden underrettede om Tid og Sted til deres Stævnemøder, saameget mere som han havde modtaget det Løfte af Datteren, at hun ikke vilde modtage noget Skriftligt fra Elskeren. Forgjæves brød han sit Hoved, forgjæves udfrittede han Folkene. Alt hvad han kunde opdage, var, at en lille fattigklædt Pige af og til rakte hans Datter en enkelt Blomst, men der fulgte intet Brev eller nogen Bæst med, og den lille Pige fik Blomsten af sin Moder med Bæst om, at hun blot skulde rakte den smukke Grebedatter den. Og dog mødtes de Elskende paa ubestemte Tider, saa ubestemte, at de umuligt kunde have aftalt det fra den ene Sammenkomst til den anden. Snart kom den lille Pige med en Rose, snart med en Tulipan, og naar hun undertiden kom tomhændet forbi, hændtes det ikke sjældent, at Grebedatteren rakte hende en Blomsterstilk, og

da bragte den Lille lidt op ad Dagen en ny Blomst, uden Besteb og uden Tale.

Efter flere Mars Forløb, blev der Krig, og Datterens Elsker udmærkede sig saaledes, at han blev ablet af Kong Ludvig den Fjortende. Da gav Greven sit Samtykke til Ægteskabet paa den Betingelse, at den nye Adelsmand skulde forklare ham Gaaden ved deres Sammenkomster. Nu kom det for Dagen, at de Elskende havde med hinanden udstuderet et „Blomsteruhr“, indrettet saaledes, at hver Blomst betyder sit Klokkeslet, som nærmere skal blive forklaret nedenfor, og for at ikke Budet skulde fristes til at røbe Hemmeligheden, hvorfra Blomsterne kom, var en gammel Rone bleven betalt for at lade sin Datter gaa med dem, saa at den Lille ikke selv vidste det Ringeste om hvad hun egentlig udrettebe. Vilde Elskeren eller Pigen vide, naar de skulde træffes, sendte de en som en Ring sammenføjjet Blomsterstilk, og dersom nu Svaret skulde være f. Ex. Kl. 9 Morgen sendtes en Forglemmigej, men skulde det være Kl. 9 Aften, da sendtes 2 Forglemmigejer. Hele Uhret bestod af følgende Blomster:

- Kl. 1. En Rose.
- Kl. 2. Lavendel.
- Kl. 3. Asters.
- Kl. 4. Tulipan.
- Kl. 5. Hyacinth.
- Kl. 6. Nellike.
- Kl. 7. Reseda.
- Kl. 8. Gyldekl.
- Kl. 9. Forglemmigej.
- Kl. 10. Levstøj.
- Kl. 11. Lillie.
- Kl. 12. Stedmodersblomst.

Naar det var paa den Marstid, hvor enkelte af Blomsterne ikke vare at faa, tegnede de blot paa et Papir Navnet af Blomsten eller Blomsten selv. En enkelt Blomst betydede den første Halvdel af Døgnet. Sendtes nu f. Ex. 2 Hyacinter, var Mødet bestemt til Kl. 5 Eftermiddag, sendtes 1, da var det Kl. 5 Morgen.

I n d h o l d.

	Side
Husraad mod de fleste Sygdomme . . .	1
Sympathiraad eller de hemmelige Naturkræfters Afløsning, indeholdende Sympathiraad, ved hvilke en Mængde Sygdomme og Saar sikkert kunne hel- bredes	27
Urtebog, Kundskab om Urter og Planter hel- bredende Egenskaber	35
Oldtidens hemmelige Bog , hvorved et Men- neske sættes istand til at udrette Ting, som ellers forekomme umulige og usandsynlige	39
Kunsten at udtyde Skjønhedspletterne hos Damerne og deraf bestemme deres Sindelag og Skjæbne .	46
Forvarsler , hvorledes de forekomme og deres Be- tydning	51
Husvennen , alle Slags nyttige Raad for Enhver	53
En Del nyttige Raad for Landmanden .	60
Blomster-Uhr , hvorved Stævnemøder paa en for Uindviiede ubegribelig Maade kunne aftales . . .	62

- I Jul. Strandberg's Forlags-handel faas endvidere:
- Den danske Landmands Dyrlægebog, Anvisning til at kjende og helbrede alle Sygdomme hos Heste, Hornkvæg, Faar, Svin og Geeder, samt til Opdrætning, Pasning og Fodring af disse Dyr. 1 Krone.
- Naar man skal til Gilde, 96 Taler til alle Lejligheder, glædelige og alvorlige, til Staalet og Leve, til Hurra og Halløj. 60 Øre.
- Den kloge Mand's Bog. 40 Øre.
- Den sunde Bog, 300 Aar gl., indeh. Sympatiraad mod alle Slags Sygdomme for Mennesker og Dyr, Ønske-kriften, gode og onde Dage for Sygdom og Helbredelse, den virkelige Kunst at spaa af Haanden, Beshyttelsesmidler mod alt Ondt, gamle og gode Raad for Livet, samt den virkelige gamle Drømmebog. 50 Øre.
- Mad. Petersens Løgerende, humoristiske Fortællinger I—II. 2 Kroner.
- Mad. Helsted's Kogebog, samt Bage-, Slagte- og Syltebog, indrettet paa en god, billig og velsmagende Madlavning for baade smaa og store Husholdninger, efter de Erfaringer hun har indhøstet i sin mangeaarige Virksomhed som Kogekone og Husbestyrerinde i By og paa Land. 168 Sider. 1 Krone.
- Jeppe paa Bjerget, af L. Holberg. Med m. Billeder. 50 Øre.
- Lisstrau og Indiane. En Fortælling. 50 Øre.
- Anvisning til at gjøre Lykke hos Fruentimmerne. 50 Øre.
- Blus! Haandbog for gemhyllige Selskabsfolk. Indeholdende: Digte til Deklamation, samt komiske Foredrag, Skjelsmytcker, Lege, Kunster osv. I—VII a 60 Øre.
- Mazeyppa, Rosafhøvdingens Kjærlighed. Med koloreret Billedomsflag. 60 Øre.
- Brevbog for Elskende. Frierbreve, Svar, at give Kurven, at slaa op, samt Kjærlighedsvers, Gjættevers osv. 50 Øre.
- Bisebog for Hvermand. 40 Øre.